

**EUSKAL
AUTONOMIA
ERKIDEGOKO
2030EKO EROSKETA
ETA KONTRATAZIO
BERDEAREN
PROGRAMA**

EBALUAZIO- TXOSTENA

2021 - 2025

#EUSKADIBERRIA

**EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO**

INDUSTRIA, TRANSIZIO
ENERGETIKO ETA
JASANGARRITASUN SAILA
DEPARTAMENTO DE INDUSTRIA,
TRANSICIÓN ENERGÉTICA Y
SOSTENIBILIDAD

Txosten honek aurkezten ditu Erosketa eta Kontratazio Berdearen Programaren 2021-2025ko Ekintza Planaren ebaluaketa eta esparru horretan egindako jarduerak.

©Ihobe, Urtarrila 2026

Argitaratzailea:

Ihobe, Ingurumen Jarduketarako Sozietate Publikoa

Industria, Energia Trantsizio eta Iraunkortasun Saila

Eusko Jaurlaritza

Urkixo zumarkalea 36, 6. solairua
48011 Bilbao

www.ihobe.eus
[@ihobe_Eus](#)

AURKIBIDEA

01. BETEARAZPEN-LABURPENA	4
02. TXOSTENAREN HELBURUA ETA METODOLOGIA	6
03. EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO 2030EKO EROSKETA ETA KONTRATAZIO BERDEAREN PROGRAMA	8
04. 2021-2025EKO EKINTZA PLANA GAUZATZEA	15
05. EKINTZA PLANAREN EMAITZAK	44
06. 2021-2025 ALDIKO BALANTZEA ETA IKASKUNTZAK	49
07. 2026-2030 ALDIRAKO HURRENGO EKINTZA PLANERAKO GAKOAK	52
1. ERANSKINA JARDUKETEN AURRERAPEN-MAILA ETA AURREKONTUAREN GAUZATZE-MAILA	55

01.

BETEARRAZPEN- LABURPENA

2021-2025 aldian, EAEko 2030erako Erosketa eta Kontratazio Publiko Berdearen Programa finkatu da, jasagarritasunaren, trantsizio energetikoaren eta ekonomia zirkularraren arloko politika publikoen tresna estrategiko gisa. Aldi horretan, erosketa publiko berdeak bilakaera izan du sustapen-fase batetik eta euskal kontratazio publikoan gero eta integratuago dagoen praktika baterantz pixkanaka hedatuz.

Lortutako aurrerapenak erakundeek eta arauen esparrua nabarmen indartzean oinarritzen dira. Berziki, EAEko Ingurumen Administrazioari buruzko 10/2021 Legearen 84. artikuluan erosketa publiko berdea sartzeak bere egiturazko izaera sendotu du politika publikoen barruan, kontratazio publikoan ingurumen irizpideak nahitaez txertatu behar direla ezartzen baitu. Ondoren, Trantsizio Energetikoari eta Klima Aldaketari buruzko 1/2024 Legeak ikuspegi hori indartu du, karbono aztarnari eta erosketa publikoen deskarbonizazioari buruzko erreferentzia esplizituak sartuz.

Ezarpenari dagokionez, lortutako emaitzek erakusten dute ingurumen irizpideen integrazio maila handia dagoela lehentasunezko kategoria gehienetan, eta erosketa berdearen maila globala 2025erako ezarritako tarteko helburua baino handiagoa dela. Halaber, epealdiari esker, parte hartzen duten erakundeentzako laguntza teknikoa indartu ahal izan da, pleguen ingurumen-arloko zerbitzuen, laguntza-tresnen, erakundeek

arteko koordinazio-guneen eta langile publikoentzako trebakuntza-ekintzen bidez.

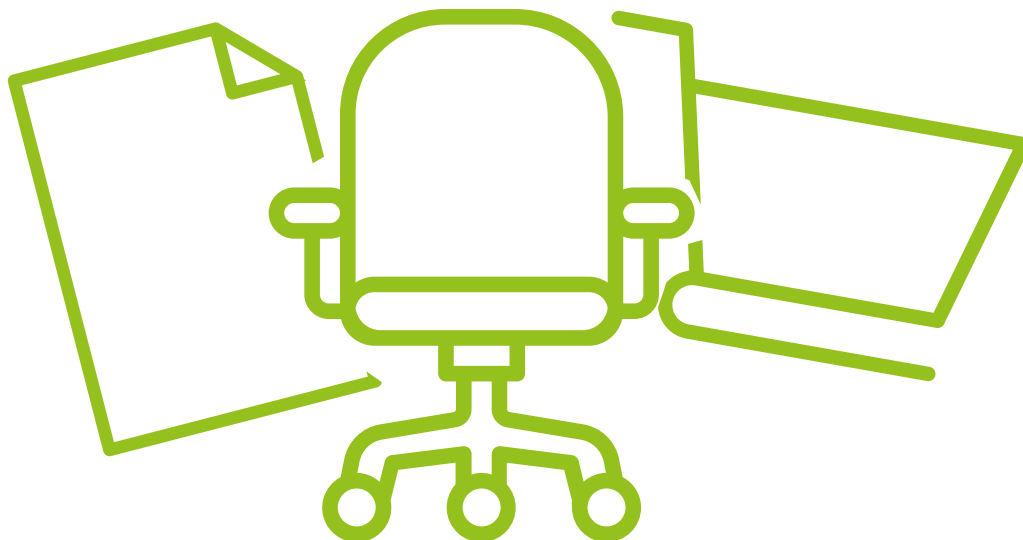
Aldi berean, egindako azterketak agerian uzten ditu programaren irismena baldintzatzen duten egiturazko muga jakin batzuk. Erakundeek atxikimendu-maila aurreikusitako helburuen azpitik dago, eta, sektore pribatuak bultzatutako erosketa berdearen esparruan, oraindik ez da esparru espezifikorik garatu enpresen parte-hartzea errazteko, ezta erosketa berdea beren hornikuntza-estrategietan sistematikoki integratzeko pizgarri argirik ere. Era berean, ingurumen-klausulak txertatzeko jarraibidea edo ingurumen-legeriatik eratorritako betebeharrak jakin batzuk bezalako arau-tresnen aplikazioaren jarraipenak hobetzeko tartearak ditu oraindik.

Emaitzen analisiak erakusten du, halaber, aldeak daudela kontratazio-kategorien eta erakunde publikoen arteko ezarpen-mailan, bai eta eragin mugatua ere bolumen ekonomiko handiagoa duten kontratazio-segmentu jakin batzuetan. Horri gehitu behar zaio kontratazio publiko berdeari lortutako ingurumen onurak neurtzeak berez duen konplexutasuna. Erronka hori nazioartean ere ikusten da, kontratu ugari daudelako, ingurumen datuen eskuragarritasun mugatua dagoelako eta metodologia alderagarriak ezartzeko zailtasuna dagoelako. Era berean, erosketa berdearen onura ekonomikoaren ebaluazioak zailtasun maila handia du: onura horiek aurrezki espezifiko gisa aurkez daitezke erakunde eroslearentzat, eta horien zen-

batespenak kostuen zikloa aztertzeke metodologiak eskatzen ditu, bai eta merkatu nitxo berriak sortzea ere, eskari espezializatu bat sortuz. Potentzial hori, garrantzitsua izan arren, ez da kuantifikatu ebaluatutako aldian, eta hurrengo ziklorako garapen eremu gisa identifikatzen da.

Testuinguru horretan, 2026-2030 ziklo berria sakontzeko eta fokalizatzeko etapa gisa planteatu beharko litzateke, erosketa berdearen inpaktua maximizatzea, gobernantza eta jarraipen mekanismoak indartzera eta produktuen deskarbonizazioaren, zirkulartasunaren eta trazabilitatearen arloko Europako arau esparru berrira irizpideak eta tresnak egokitzea bideratuta.

Aurreikusitako bilakaerak ez dakar aurreko ereduarekin haustea, baizik eta ikuspegi selektiboago eta emaitzetara bideratuago baterantz heltzea. Etapa berri honetan, funtsezkoa izango da inpaktu gaitasun handiena duten esparru eta erakundeetara lehentasuna ematea, programari atxikitzearen balio estrategikoa indartzea eta produktu eta zerbitzu jasangarrien eskaera pribatua ere aktibatzea ahalbidetuko duten mekanismoak aztertzea, trantsizioa bultzatuko duten merkatu pizgarrien bidez, euskal enpresa sarearen lehiakortasunari eragin gabe.

02.

TXOSTENAREN HELBURUA ETA METODOLOGIA

Txosten honek **EAEko Erosketa eta Kontratazio Berdearen 2030eko Programaren 2021-2025 aldia** ebaluatzen du, bost urteko lehen zikloko Ekintza Planari dagokiona. Programa Eusko Jaurlaritzako Ogasun eta Finantza Sailak eta Industria, Trantsizio Energetiko eta Jasangarritasun Sailak bultzatu dute, Ihobe Ingurumen Jarduketarako Sozietate Publikoarekin, idazkaritza tekniko gisa.

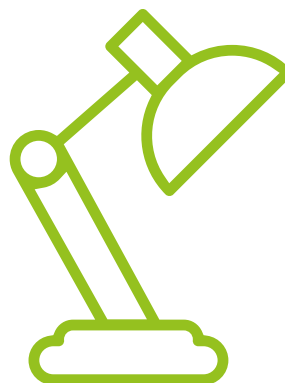
Ebaluazioa Programan bertan aurreikusitakoaren araberakoa da, eta berrikuspen estrategikorako tresna gisa ulertzen da, lortutako emaitzak baloratzeko eta 2026-2030 aldirako hurrengo Ekintza Planaren plangintza bideratzeko aukera ematen duena. Hartutako ikuspegiaren helburua ebaluatutako aldiaren irakurketa sintetikoa eta estrategikoa eskaintzea da: ez da jarduketa bakoitzaren berrikuspen teknikoa edo prozedurazkoa, erosketa berdea euskal sektore publiko osoan finkatzeko eta hedatzeko prozesuaren balorazio erantsia baizik.

EBALUAZIOAREN EGITURA

Txostena bi dimentsio osagarri eta bereiziren inguruan antolatzen da:

- **4. kapitulua - Planaren ezarpena:** programaren bost eremuetako bakoitzean aurreikusitako ekintzen gauzatze-maila ebaluatzen du, bai jarduketan aurrerapenari dagokionez, bai aurrekontua gauzatzeari dagokionez.
- **5. kapitulua - Emaitzak:** ezarpen horren ondorioz lortutako lorpenak aztertzen ditu, eta programaren helburu estrategikoen bete-tze-maila neurtzen du, jarraipen-adierazleen bidez.

Bereizketa horrek aukera ematen du egindako ahalegina eta lortutako emaitzak argi bereizteko.

NEURTZEKO METODOLOGIA

Aurrerapen maila hiru elementuren bidez neurtu da:

- **Ekintzak gauzatzea:** ekintza bakoitzaren aurrerapen-egoera haztatzea, 1. taulako irizpideen arabera.

Ekintzaren egoera	Ekimenaren aurrerapen-mailaren haztapena
Hasi gabe	%0
Hasita	%25
Aurreratuta	%50
Oso aurreratuta	%75
Amaituta	%100
Bertan behera utzita	Ez da haztatu

1. Taula. Ekimenen aurrerapenak haztatzeke erabili den kolore-eskala.

- **Finantza-betearazpena:** ekintzak garatzera bideratutako aurrekontuaren gauzatze-maila.
- **Planaren emaitzak:** jarraipen-adierazleen betetze-mailaren balorazio erdi kuantitatiboa, 2. taulako irizpideen arabera.

Betetze-mailaren balorazioa

	Eskuragarri dagoen azken urtearen balioak helburu-balioaren % 75 gainditzen ez badu.
	Eskuragarri dagoen azken urtearen balioak helburu-balioaren % 75 gainditzen badu, baina ez bada % 90era iristen.
	Eskuragarri dagoen azken urtearen balioa helburu-balioaren % 90 edo handiagoa bada.

2. Taula. Betetze-maila baloratzeko erabili den kolore-eskala.

INFORMAZIO-ITURRIAK

Txostena egiteko, informazio-iturri hauek erabili dira:

- Programaren gauzatzearen jarraipenari buruzko urteko txostenak (2021-2024).
- 2025eko gauzatze-adierazleen kalkulua eta analisisia.
- Ihobek emandako jarduerari eta zerbitzuei lotutako dokumentazioa.
- Argitalpen espezializatuak, monografiko sektorialak eta joeren txostenak.
- Prestakuntza-jardunaldietatik eta erosketa eta kontratazio publiko berdeari buruzko truke-foroetatik eratorritako materialak.

03.

EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO 2030EKO EROSKETA ETA KONTRATAZIO BERDEAREN PROGRAMA

Atal honek EAEko 2030eko Erosketa eta Kontratazio Berdearen Programaren esparru kontzeptual, estrategiko eta ekintzakoa deskribatzen du, ibilbide historikoa, arau egokitzapena eta hedapen egitura barne.

PROGRAMA TESTUINGURUAN: IBILBIDEA ETA ARAU-ESPARRUA

Erosketa eta kontratazio berdea administrazio publikoen tresna estrategiko bat da, ondasunak,

obrak eta zerbitzuak eskuratzea beren bizi zikloan zehar ingurumen inpaktu txikiagoa duten aukeretatara bideratzeko, jasangarritasunari, baliabideen erabileraren eraginkortasunari eta emisio eta hondakinen murrizketari lagunduz.

Euskadin **bi hamarkada baino gehiagoko ibilbidea dago ekintza publikoan ingurumen-irizpideak pixkanaka txertatzen**. Egungo 2030eko Programa bilakaera horretan sartzen da, bost etapatan laburbilduta:

1

2005

Abian jartzea: lhobe sozietate publikoak hasi du bere kontratueta ingurumen-irizpideak txertatzeko prozesua

2

2008

Euskal Administrazioaren kontratazioan irizpide sozialak, ingurumenekoak eta beste politika publiko batzuk txertatzeko erabakia

3

2011-2014

Euskadiko Erosketa eta Kontratazio Publiko Berdearen Lehen Programa

4

2015-2020

Euskadiko Erosketa eta Kontratazio Publiko Berdearen Bigarren Programa

5

2021-2030

Gaur egungo programa Erosi eta Kontratazio publikoa Euskadiko berdea

2005: PROZESUAREN HASIERA

2005ean, lhobek sozietate publikoaren kontratueta ingurumen-irizpideak txertatzeko prozesuari ekin zion, kontratazio-prozeduretan ingurumen-irizpideak sistematikoki sartuz. Esperientzia pilotu honek EAEko erosketa publiko berdearen abiapuntu praktikoa markatu zuen, eta hasierako gaitasun teknikoak eta metodologikoak sortzeko aukera eman zuen.

2008: EUSKAL ADMINISTRAZIOAREN KONTRATAZIOAN TXERTATZEA

Akordio bat hartu zen Euskal Administrazioaren kontratazioan irizpide sozialak, ingurumenekoak eta beste politika publiko batzuk txertatzeko. Urrats honek ikuspegia esperientzia puntualetatik harago zabaltzea ekarri zuen, eta kontratazio publikoa sendotu zuen, kudeaketa publikoan jasangarritasun-helburuak integratzeko tresna gisa.

2011-2014: EROSKETA ETA KONTRATAZIO PUBLIKO BERDEAREN LEHEN PROGRAMA

Lehenengo programa onartu eta hedatu zen. Programa honek jarduera-esparru egituratua ezarri zuen, lehentasunezko kategoriak definitu zituen eta ingurumen-irizpideak sistematizatu zituen hainbat kontratazio-eremutan.

2015-2020: EROSKETA ETA KONTRATAZIO PUBLIKO BERDEAREN BIGARREN PROGRAMA

Bigarren programak aurreko lana zabaldu eta sendotu zuen, irizpideen definizioan sakonduz, kategoriak zabalduz eta erakunde publikoentzako laguntza teknikoa indartuz. Etapa honek aukera eman zuen erosketa berdea euskal kontratazio publikoaren eremu jakin batzuetan ohiko praktika gisa finkatzeko.

2021-2030: EAEKO 2030EKO EROSKETA ETA KONTRATAZIO BERDEAREN EGUNGO PROGRAMA

2030eko Programa jauzi kualitatiboa da, erosketa berdea EAEko eta Europar Batasuneko klima, ingurumen eta industria helburuekin bat datorren epe luzeko esparru estrategiko batean txertatzen baitu. Jarduera-eremu eta -ildoetan egituratzen da, bost urteko ikuspegia jasotzen du ekintza-planen bidez, eta erakundearen, ekonomiaren eta merkatuaren dimentsioa indartzen du.

EAEKO ARAU- ETA ESTRATEGIA-ESPARRUAN SARTZEA (2021-2025)

Ebaluatutako aldian, erosketa publiko berdea lurraldeko esparru-araudi nagusietan ainguratuta geratu da:

- **EAEko Ingurumen Administrazioari buruzko 10/2021 Legeak** ezartzen du nahitaez txertatu behar direla ingurumen irizpideak kontratazio publikoan, eta ezartzen du obra publikoetan gutxienez bigarren mailako lehengaiaren % 40 erabili behar dela.
- **EAEko Trantsizio Energetikoari eta Klima Aldaketari buruzko 1/2024 Legeak** ikuspegi hori indartzen du, erosketa publikoko prozesuetan produktuen, zerbitzuen eta horniduren

karbono aztarna eskatzeko betebeharra ezartzen baitu, 2045-2050erako neutraltasun klimatikoaren helburuarekin bat etorriz.

- 2025ean onartutako **EAEko 2030eko Industria Planak** erosketa berdea industria eraldaketarako palanka gisa identifikatzen du, ekonomia zirkularrean sinergia zuzenak, klima aldagetara egokitzea eta hornitzailerak “BasquESG” bezalako proiektuen bidez trakzioa eginez.

Oro har, arau-esparru horrek erosketa publiko berdea sendotzen du, ingurumen, klima eta industria politikaren zerbitzurako zeharkako tresna gisa, eta ekonomia eta lurraldea eraldatzeko palanka gisa.

EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO 2030EKO EROSKETA ETA KONTRATAZIO BERDEAREN PROGRAMA: IKUSPEGIA ETA XEDE ESTRATEGIKOAK

EAEko 2030eko Erosketa eta Kontratazio Berdearen Programak **duela urte batzuk hasitako ibilbidea sendotzea** eta egungo erronka ekonomiko, klimatiko eta ingurumenekoekin bat datorren **epe luzeko esparru estrategiko baterantz proiektatzea** adierazten du.

Aurreko etapetan metatutako esperientziatik abiatuta eta indarrean dagoen testuinguru politiko, ekonomiko eta arautzailea kontuan hartuta, programak hiru helburu handira bideratzen ditu bere ahaleginak:

- Erosketa publiko berdearen eta EAEko ekonomia- eta ingurumen-politikaren arteko koherentzia bermatzea.
- Erakunde publikoetan sistematikoki ezartzea finkatzea.
- Enpresa-ehunaren gainean duen trakzio-dimentsioa indartzea, aldi berean ingurumen-errendimenduan eta lehiakortasunean lagunduko duten irtenbide jasangarriak sustatuz.

Programa ikuspegi estrategiko baten inguruan egituratzen da, erosketa publiko berdearen arloan lortu nahi den horizontea Euskadin eraldatzeko tresna gisa definitzen duena, haren aplikazio praktikoa gidadaten duten printzipio orientatzaile batzuetan eta eraldaketaren lehentasunezko eremuak adierazten eta mugatzen dituzten helburuetan oinarrituta.

IKUSPEGIA

Sektore publikoaren eta pribatuaren erosketa potentziala modu bikainean eta merkatuarekin koordinatuta erabiltzea garapen sozioekonomiko jasangarria lortzeko eta, aldi berean, ingurumena, enpresa-lehiakortasuna eta Euskadiko herritarren ongizatea ahalik eta gehien babesteko.

PRINTZPIOAK

- Koherentzia.
- Gardentasuna
- Erantzukidetasuna.
- Lankidetzeta.
- Efizientzia eta berrikuntza.
- Sentsibilizazioa eta profesionalizazioa.

HELBURUAK

- Erosketa berdea esparru juridiko sendo batean ainguratzea, eta ziurtatzea ingurumenari eta ekonomiari lotutako politika publikoak eta helburuak babesten direla.
 - Erosketa berde publikoa euskal sektore publiko osoan finkatzea.
 - Erosketa berdea euskal sektore publikoan ere ezartzea.
 - Merkatu berdea garatzea kalitatezko euskal eskaintzarekin, lehiakorra eta prestatua.
 - Inpaktuak eta onurak ikusi eta jarraitzeko sistemak hobetzea.
-

XEDE ESTRATEGIKOAK

Programaren helburu estrategikoek aurrerapen konpromisoak finkatzen dituzte, erakundeen atxikimenduari, ezarpen eraginkorrari eta erosketa

publiko berdearen irismen ekonomikoari dago-kienez, 2025eko eta 2030eko horizonteetarako.

HELBURU ESTRATEGIKOAK	2025	2030
Programari atxikitako entitate publikoen kopurua	75	150
Programari atxikitako entitate pribatuen kopurua (entitate erosleak)	20	50
Garapen Jasangarrirako Helburua: 12.7.1. adierazlea (ingurumen-irizpideekin kontratatzeari buruzkoa; gehieneko puntuazioa: 4,6) ¹	4,0	4,2
Programan lehentasunezko kategorietan egindako erosketa publiko berdearen ehunekoa (lizitazio-kopurua)	%55	%75
Programan lehenetsitako kategorietan egindako erosketa publiko berdearen ehunekoa (bolumen ekonomikoa)	%55	%75
Erosketa publiko berdearen ehunekoa kontratazio osoan (lizitazio-kopurua)	%40	%60
Erosketa publiko berdearen ehunekoa kontratazio osoan (bolumen ekonomikoa)	%40	%60

¹ 12.7.1 GJH adierazleak kontratazio publiko jasangarriko politiken eta ekintza-planen ezarpen-maila neurtzen du herrialdeetan, 0 puntutik 4,6ra bitarteko eskala baten bidez. Eskala horrek kontratazio jasangarriaren arloan lortutako garapen instituzional, arauemaile eta operatiboaren maila ebaluatzen du. EAEko 2030erako Erosketa eta Kontratazio Berdearen Programaren helburua da 2025ean 4,0ko eta 2030ean 4,2ko balioa lortzea, eta ebaluatutako aldia ixtean 3,9ko emaitza lortu da.

EGITURA ETA HEDAPENA

Programa **bost lan-eremutan** egituratzen da, eta horietatik **hamar jarduera-ildo** eratortzen dira, bost urteko ekintza-planen bidez operatiboki hedatuta.

PROGRAMAREN JARDUKETA-EREMUAK ETA JARDUKETA-ILDOAK

1. E. EAEko politikak hedatzeko ezinbesteko tresna gisa finkatzea erosketa eta kontratazio berdea

1. JI. Euskal sektore osoaren esparru politiko eta juridikoan indartzea erosketa berdeak tresna operatibo gisa duen eginkizuna.

2. JI. Ziurtatzea erosketa berdea lerrokatuta dagoela EAEko ingurumen-eta ekonomia-lehentasunekin.

2. E. Aurrera egitea EAEko sektore publikoak eta pribatuak erosketa eta kontratazio berdearekin duten konpromisoan

3. JI. EAEko sektore publiko osoak parte hartzea lortzea.

4. JI. Euskal enpresak sentsibilizatzea eta mobilizatzea.

3. E. Erosketa eta kontratazio berdea erakundeen egiturazko eta berrikuntzako elementu bihurtzea

5. JI. Ezarpen sistematiko eta estrategikorako ballabideak ematea.

6. JI. Inplikaturako langile guztiengan erosketaren eta kontratazioaren eginkizuna profesionalizatzea.

4. E. Merkatu egokia, kalitatezkoa eta prestatua izatea

7. JI. Merkatuarekin elkarriketa eta lankidetzatza sustatzea, irtenbide berritzaileagoak, jasangarriagoak eta lehiakorragoak aurkitzeko.

8. JI. Enpresa hornitzaileak prestatzea, batez ere ETEak, kontratatzaileen ingurumen-eskariei aurre egin diezaieten.

5. E. Erosketa eta kontratazio berdearen aurrerapenak, lorpenak eta onurak ezagutaraztea

9. JI. Ingurumenarekiko jasangarria den erosketaren eta kontratazioaren ezaipena neurtzea eta onurak kalkulatzeko.

10. JI. EAE, Europar eta nazioartean egindako aurrerapenak eta lorpenak jakinarazi eta sustatzea.

2021-2025 aldirako lehen Ekintza Planak, txosten honetan ebaluatuta, **21 ekintza** definitzen ditu guztira, 10 jarduera ildo eta 5 eremu horien barruan:

JARDUKETA-PLANA (2021-2025)

JARDUKETA-ILDOA

EKINTZA

1. JI. Esparru politiko eta juridikoan indartzea erosketa berdeak tresna operatibo gisa duen eginkizuna.	1	Jarraibide bat sortzea autonomia erkidegoaren administrazioak eta bere sektore publikoak egindako kontratazioetan ingurumen klausulak sartzeko.
	2	Erosketa berdea sartzea EAEko araudi eta politika berri garrantzitsuetan.
2. JI. Ziurtatzea erosketa berdea lerrokatuta dagoela EAEko ingurumen- eta ekonomia-lehentasunekin.	3	Erosketa berdearen irizpideak berrikustea eta hiru urtean behin eguneratzea, hala, EAEko lehentasunekin lerrokatu daitezzen.
	4	Ziurtatzea erosketa berdearen baliabideek indartu egiten dituztela EAEko garapen jasangarriko lehentasunak.
3. JI. EAEko sektore publiko osoak parte hartzea lortzea.	5	Lantaldeak sortzea administrazioen profilaren arabera, lizitazioetan ingurumen irizpideak azkarrago txertatu daitezzen. Horretarako, erabiliko den sare nagusia Udalsarea 2030 izango da.
	6	Lantalde bat sortzea ziurtatzeko bigarren mailako materiala sartzen dutela obretan, EAEko 2030eko Hondakinak Prebenitu eta Kudeatzeko Planean definitutako erabilerak eta kalitate mailak betez.
4. JI. EAEko enpresak sentsibilizatzea eta atxikitzea bultzatzea.	7	Estrategia/programa espezifiko bat definitzea EAEko enpresa sektorean erosketa eta kontratazio berderako eta, horri esker, sustatzea euskal enpresen horniduran ingurumen irizpideak sartzeko.
	8	Lizitazioetan ingurumena aintzat hartzeko laguntza pertsonalizatua edo aholkularitza zerbitzua indartzea.
5. JI. Ezarpen sistematiko eta estrategikorako baliabideak ematea.	9	Erosketa eta kontratazio berderako tresnak eta/edo baliabide teknikoak sortzea eta/edo egokitzea.
	10	Ekimen pilotuak martxan jartzea erosketa berdean. Behar beste garatuak egon beharko dira eta lehentasunezko arloak landuko dituzte, besteak beste, bizi zikloaren kostuak edo berrikuntza arloko erosketak.
6. JI. Inplikaturako langile guztiengan erosketaren eta kontratazioaren eginkizuna profesionalizatzea.	11	EAEko sektore publikoari erosketa publiko berdearen arloan trebakuntza ildo egonkorra ezartzea, besteak beste, IVAPen bitartez.
	12	Materiala garatzea langile berrientzako eskuliburueterako, eginkizun estrategikoaren eta jarduketetan ingurumen irizpideak kontuan hartzearen betebeharraren inguruan.
7. JI. Merkatuarekin elkarriketa eta lankidetzaren sustatzea.	13	Elkarriketa bideak ezartzea erakunde kontratatzaileen (publikoak eta pribatuak) eta erakunde hornitzaileen artean; bide horiek produktu taldeak edo lehentasunezko eremuak ardatz izan behar dituzte, eta beharrak aurkezteko, dauden irtenbideak ezagutarazteko eta emaitzak maximizatzeko izango dira eta, horretarako, besteak beste, merkatuko aurreitazko kontsultak eta berrikuntzarako elkartzeak egingo dira.
	14	Ziurtatzea enpresa hornitzaileek parte hartzen dutela tresna eta baliabide berriak garatzen.
8. JI. Enpresa hornitzaileak prestatzea.	15	Erosketa berdea sartzeko ETE Zirkularraren programan.
	16	Enpresa hornitzaileei zuzendutako prestakuntza saioak egitea beren ondasun eta zerbitzuetan eta eskaintzak prestatzean ingurumen aldagaia sartzearan inguruan.
9. JI. Ezarpena neurtzea eta onurak kalkulatzeko.	17	Onurak eta emaitzak neurtzeko sistema bat sortzea, erosketa publiko berdearen abantailak identifikatzeko.
	18	Eskuragarri dauden kontratazio berdeko irizpideetan ingurumen onurak kalkulatu ahal izateko alderdiak sartzeko.
10. JI. EAEko aurrerapenak eta lorpenak jakinaraztea eta sustatzea.	19	EAEko sektore publikoan erosketa berdearen praktika onak eta pleguen adibideak zabaltzea, beste batzuen artean, sei hilean behingo berrien aldizkariekin eta gaiaren inguruko beritasunekin.
	20	Lortzea EAEk partaidetza handiagoa izatea Nazio Batuen "Programme on Sustainable Public Procurement" eta Iclei-ren "Procura+" programetan.
	21	Urtean behin foro bat antolatzea erosketa publikoaren inguruan, esperientziak ezagutu eta partekatze eta kontratazioan ingurumen irizpideak azkarrago sartzeko.

EROSTEKO ETA KONTRATATZEKO KATEGORIAK

EAEko Erosketa eta Kontratazio Berdearen 2030 Programak **erosketa eta kontratazio**ko **kategoria lehenetsi multzo bat** identifikatzen du, eta horien gainean biltzen ditu ingurumen irizpideak garatzeko eta sistematizatzeko ahaleginak. Katego-

ria horiek garrantzi berezia duten ondasun, obra eta zerbitzuen tipologiak biltzen dituzte, **kontratazio-bolumenari eta ingurumen-inpaktuaren potentzialari dagokienez**.

PROGRAMAREN LEHENTASUNEZKO KATEGORIAK

Obra zibila eta azpiegiturak

Ehunak

Energia elektrikoa

Ibilgailu astunak

Eraikuntza eta urbanizazioa

Elikagaiak

Argiteria publikoa

Informatika-ekipoak

Altzariak

Lorezaintza/berde guneak

Ibilgailu arinak

Inprimatze-ekipoak

Lehenetsitako kategorien hautaketa hainbat irizpide osagarriren araberakoa da::

- Ekonomia zirkularra sustatzeko, klima aldaketa arintzeko eta horretara egokitzeko, eta ingurumena eta biodibertsitatea babesteko inpaktu potentzial handia.
- Kontratazio arlo jakin batzuetan lehendik zeuden konpromisoak eta garapenak, eta horrek aukera ematen du aurreko pro-

grametan hasitako lan ildoak sendotzeko eta sakontzeko.

- Euskal sektore publiko ia osoaren kategoria komunak, erosketa berdearen hedapen zabal eta homogeneoa bultzatzeko.

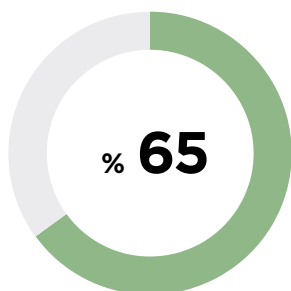
Ikuspegi honek aukera ematen du Programaren jarduera eraldatzeko gaitasun handiagoa duten eremuetara bideratzeko, bai ingurumenaren ikuspegitik, bai ekonomiaren ikuspegitik.

04.

2021-2025EKO EKINTZA PLANA GAUZATZEA

Kapitulu honek 2021-2025 Ekintza Planaren betetze maila azaltzen du, bai maila globalean, bai egituratzen den eremu bakoitzerako, eta, era berean, ebaluazio aldian lortutako aurrerapen nagusiak identifikatzen ditu.

JARDUKETEN
AURRERAPEN-MAILA OROKORRA

Oro har, 2021-2025 Ekintza Planak **ekintzen % 65eko aurrerapen maila** du, eta Planaren inplementazio maila handia erakusten du, baina, era berean, marjina ikusten da jarduera jakin batzuk osatzeko eta hurrengo 2026-2030 etapan gauzapena optimizatzeko.

Ondoren, 2021-2025 Ekintza Planaren gauzatze maila xehatzen da programaren bost jarduera eremuetako bakoitzerako, eta kasu bakoitzean 2021-2025 aldian lortutako **mugarri eta aurrerapen** nagusiak deskribatzen dira.

Ekintza bakoitzaren gauzatzearen xehetasuna 1. eranskinean aurki daiteke.

1. EREMUA: EAEKO POLITIKAK HEDATZEKO EZINBESTEKO TRESNA GISA FINKATZEA EROSKETA ETA KONTRATAZIO BERDEA

Eremu honen helburua da erosketa publiko berdearen onarpen politikoa eta legegilea sendotzea, lurraldearen ingurumen- eta ekonomia-helburuak lortzeko funtsezko tresna gisa, euskal sektore publikoko maila guztietako estrategia, plan eta arau-esparruetan zeharka integratuko dela ziurtatuz.

2025aren itxieran, 1. Eremuak **% 81eko** aurrerapen maila agregatua du. 1. Jarduera lldoak **% 100eko** aurrerapen osoa lortu du, eta 2. Jarduera lldoak, berriz, **% 63ko** aurrerapena izan du.

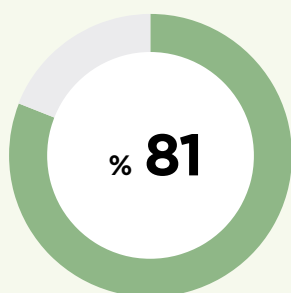
1. EREMUA**EAEKO POLITIKAK HEDATZEKO EZINBESTEKO TRESNA GISA FINKATZEA EROSKETA ETA KONTRATAZIO BERDEA****1. JARDUKETA-ILDOA:**

**EUSKAL SEKTORE OSOAREN
ESPARRU POLITIKO ETA
JURIDIKOAN EROSKETA
BERDEAK EKINTZA-
TRESNA GISA DUEN
EGINKIZUNA INDARTZEA**

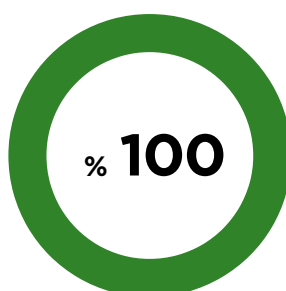
2. JARDUKETA-ILDOA:

**ZIURTATZEA EROSKETA
BERDEA ILDOKATUTA DAGOELA
EAEKO INGURUMEN ETA
EKONOMIA LEHENTASUNEKIN**

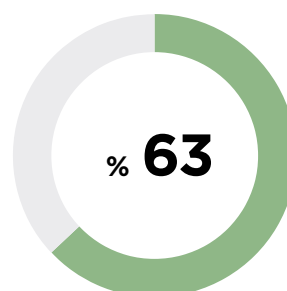
**1. EREMUAREN
AURRERAPEN-MAILA**

AURRERAPEN-MAILA

AURRERAPEN-MAILA

1. Jarraibide bat sortzea autonomia erkidegoaren administrazioak eta bere sektore publikoak egindako kontratazioetan ingurumen klausulak sartzeko.
2. Erosketa berdea sartzea EAEko araudi eta politika berri garrantzitsuetan.

3. Erosketa berdearen irizpideak berrikustea eta 3 urtean behin eguneratzea, hala, EAEko lehentasunekin lerrokatu daitezten.
4. Ziurtatzea erosketa berdearen baliabideek indartu egiten dituztela EAEko garapen jasangarriko lehentasunak.

2021-2025 aldian, 1. Eremuan ahalegin handia egin da erosketa publiko berdea Eusko Jaurlaritzaren funtsezko tresna arauemaile eta estrategikoetan sartzeko eta haren aplikazio esparru teknikoa eguneratzeko, honako **mugarri eta aurrerapen** hauek nabarmenduta:

→ EROSKETA PUBLIKO BERDEA 2 ARAUDI ETA 3 PLANGINTZA BERRIETAN FINKATZEA

EAEko Ingurumen Administrazioari buruzko 10/2021 Legea onartzeak erosketa publiko berdearen esparru juridikoa indartzen du, eta, 84. artikulua bidez, betebeharrak esplizituak sartzen ditu euskal sektore publikoko kontratuaren ingurumen irizpideak txertatzeko.

10/2021 LEGEA, ABENDUAREN 9KOA, EAEKO INGURUMEN ADMINISTRAZIOARENA

EAEko Ingurumen Administrazioari buruzko abenduaren 9ko 10/2021 Legea da **Euskal Autonomia Erkidegoko ingurumen politika eguneratu eta modernizatzen duen** esparru juridikoa, aurreko araudiaren zati bat ordezkatzuz eta osatuz -3/1998 Legea, esaterako-, ingurumen erronka berrietara eta gero eta konplexutasun arautzaile handiagora egokitzeko. Arau integrala da, eta administrazioak esku hartzeko teknika aurreratuagoak jasotzen ditu, gizartearen eskakizunekin eta jarduera ekonomikoa ingurumen-babes eraginkorarekin bateragarri egiteko behararekin bat datozenak.

Legearen 84. artikulua arabera, erosketa eta kontratazio publiko berdea tresna bat da ekintza publikoa merkatuarekin hobeto koordinatzeko, ekoberrikuntza sustatuz eta administrazioek baliabideak modu eraginkoragoan erabil ditzaten erraztuz, hori guztia Eusko Jaurlaritzak onartu beharreko erosketa publikoko plan baten esparruan.

Gainera, **kontratazio-organoak behartzen ditu pleguetan esleipen-irizpideak, betearazteko baldintzak eta legearen ingurumen-helburuak lortzea ahalbidetuko duten klausula espezifikoak sartzera**. Sar daituzkeen kontsiderazioen artean, nabarmentzekoak dira berotegi-efektuko gasen emisioak murriztea, material birziklatuak edo bigarren mailakoak erabiltzea, energia berriztagarriak sustatzea, tokiko produktuak edo produktu ekologikoak erostea, eta birziklatzea eta ontzi berrerabilgarriak sustatzea, betiere kontratuaren xedearekin lotuta badaude eta Europako Erkidegoko araudiarekin bateragarriak badira.

Obra-kontratuaren berariaz, erabili beharreko azpiproduktuen, bigarren mailako lehengaien edo material birziklatuen ehunekoak adieraztea eskatzen du legeak, eta % 40ko gutxienezko betebeharra ezartzen du, hura murrizteko justifikazio teknikorik ezean. Horri dagokionez, arauak kontrol mekanismo egokiak eta, hala dagokionean, zigor klausulak ezartzera behartzen du, baldintza-agirietan jasotako ingurumen baldintzak benetan betetzen direla ziurtatzeko eta kontratua gauzatzen den bitartean.

Erosketa publiko berdearen arau egokitzea ere indartu da **Trantsizio Energetikoari eta Klima Aldaketari buruzko 1/2024 Legearen** onarpenarekin, zeinak kontratazio publikoari lotutako betebeharrak espezifikoak jasotzen baititu. Legeak erosketa publikoa finkatzen du deskarbonizaziorako eta trantsizio energetikorako ekintza-tresna gisa, eta erreferentzia esplizituak sartzen ditu kontratazio publikoan produktu, zerbitzu eta horniduretan karbono aztarna erabiltzeari buruz.

Bi erregulazio horiek EAEko jasangarritasun energetikoari buruzko otsailaren 21eko 4/2019 Legearekin bat egiten dute, erosketa publiko berdeari lege babes zuzena emateko, euskal ingurumen politikaren barruan duen egitura izaera indartzen duena.

1/2024 LEGEA, OTSAILAREN 8KOA, TRANTSIZIO ENERGETIKOARI ETA KLIMA-ALDAKETARI BURUZKOA

EAEko Trantsizio Energetikoari eta Klima Aldaketari buruzko otsailaren 8ko 1/2024 Legeak esparru juridiko berria ezartzen du, Euskadik bere ekintza klimatikoa eta energetikoa beranduenez 2050ean neutral-tasun klimatikora bideratzeko. Arauak IPCCk tenperatura globalaren igoerari buruz adierazitako premia zientifikoari erantzuten dio, eta estrategia, plangintza tresna eta gobernantza mekanismo multzo bat antolatzen du berotegi efektuko gasen emisioak nabarmen murrizteko, energia trantsizioa bultzatzeko, lurralde erresilientzia indartzeko eta ekonomia jasangarriagoa eta lehiakorragoa sustatzeko.

Bere helburua da Euskadiri arkitektura arauemaile argia, egonkorra eta Europako konpromisoekin lerrokatua ematea, deskarbonizazioa, klima egokitzapena eta berrikuntzaren sustapena integratuz, euskal politika publikoaren elementu nagusi gisa.

1/2024 LEGEAK ESPLIZITUKI TXERTATZEN DU KONTRATAZIO PUBLIKOA TRANTSIZIO ENERGETIKO ETA KLIMATIKORAKO TRESNA GISA, BI ARTIKULUREN BIDEZ.

Bereziki, 57. artikuluan. – Produktu, zerbitzu eta horniduren karbono aztarna erosketa publikoan, honako hau ezartzen da:

- Euskal administrazio publikoetako kontratazio-organismoek eta sektore publikoko gainerako erakundeetakoek beren kontratuen administrazio-klausulen eta preskripzio tekniko zehatzen agiritan jasoko dute lizitazioan jartzen diren produktu, zerbitzu eta horniduren karbono-aztarna edukitzeko betebeharra.

Gainera, 28. artikuluan. – Euskal enpresek energia elektriko berriztagarria eskuratzea, honako hau ezartzen da:

- Euskal administrazio publikoak euskal enpresek energia elektrikoa erosteko akordioak sustatuko ditu, parte hartzen duen 5 MW baino gehiagoko elektrizitate berriztagarriko proiektuetan.

Horrez gain, Eusko Jaurlaritzaren hiru tresna estrategikok esplizituki txertatu dute erosketa publiko berdea bere helburu sektorialak betetzeko ekintza-tresna gisa.

- **Euskadiko hondakinak prebenitu eta kudeatzeko 2030ko planaren** funtsezko jardueren artean dago erosketa publiko eta pribatu berdea bultzatzea, lehengai sekundarioekin eta EAEko bio-hondakinetatik datorren Europako etiketa ekologikoarekin fabrikatutako materialen eskaintza eta eskaria sustatuz.
- **Energia Trantsizioaren eta Klima Aldaketaren Plana 2021-2024 agiriak** planteatzen du kontratazio publikoan eta pribatuan berotegi efektuko gasen emisioak murrizteko eta naturan oinarritutako irtenbideak sustatzeko klausulak sartzea, administrazioa trantsizio energetikoaren eragile traktore gisa kokatuz.
- **Ekonomia Zirkularraren eta Bioekonomiaren 2024 Planak** kontsumo-eredu zirkularragoa sustatzea du erronka estrategikoetako bat, eta ekonomia zirkularraren eta bioekonomiaren irizpide berriak sartzen ditu Euskadiko 2030eko Erosketa eta Kontratazio Berdearen Programan.

➔ 31 PRODUKTU ETA ZERBITZU KATEGORIA, ETENGABE EGUNERATZEN ARI DIREN EROSKETA PUBLIKO BERDEKO IRIZPIDE APLIKAGARRIEKIN

Gaur egun, **Euskal Autonomia Erkidegoak 31 produktu eta zerbitzu kategoriatu, eta, horietarako, erosketa publiko berdeko ingurumen irizpideak definitu dira, lurraldeari egokituta eta tokiko sektore pribatuarekin kontratatuta**. 31 kategoriatatik 19 Programak lehenetsitako kategoriatzat hartzen dira. Kategoriatik bakoitzerako zehaztutako irizpideak modu irekian kontsulta daitezke [**lhobe-ren webgunean**](#).

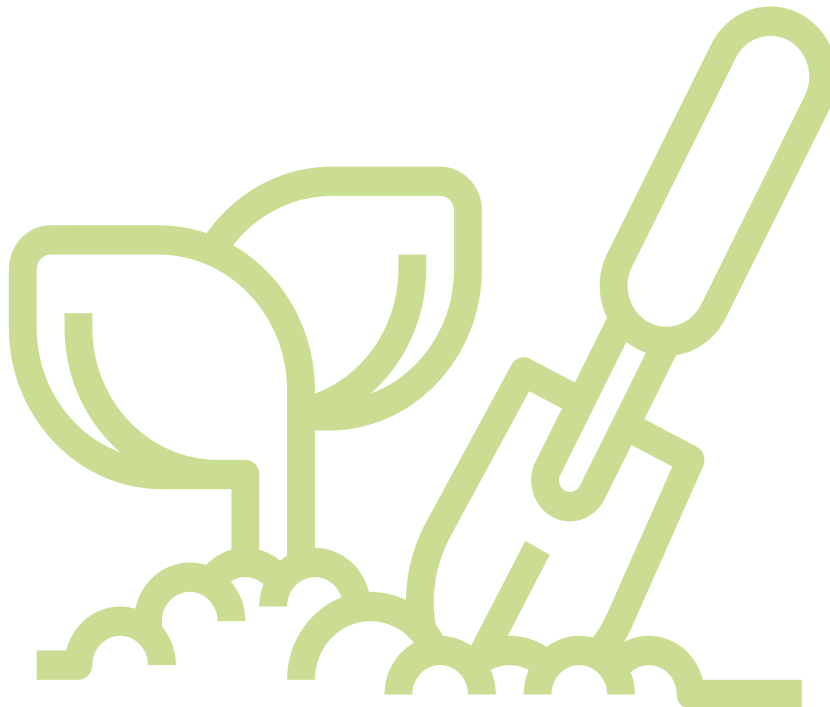
Irizpide horien ezaugarria da tresna praktikoa, egituratua eta moldagarria dela, edozein erakunde publikok bere kontratazio prozesuetan jasagarritasuna txerta dezan errazteko diseinatua. Beren indargune nagusia da eskakizun maila desberdinak eskaintzen dituztela -oinarrizkoa, tartekoa eta aurreratua-, eta ingurumen baldintzak sektorearen heldutasunera, kontratu motara eta lizitatzailen gaitasunera egokitzea ahalbidetzen dutela. Gainera, baldintza-agirietan hitzez hitz erabil daitezkeen ereduak testuak dituzte, zuzenean jasotzen baitituzte zehaztapen teknikoak, esleipen-irizpideak eta erabiltzeko prest dauden egikaritze-baldintzak.

 JANGELA-ZERBITZUA	 OBRA ZIBILA	 BARNE ARROPA	 ERAIKUNTZA	 EKIPO INFORMATIKOAK, FOTOKOPIAGAILUAK
 BIDE-GARBIKETA ETA HONDAKIN-BILKETA	 AHOLKULARITZA ZERBITZUAK	 URBANIZATZEKO LANAK	 ARGIZTAPENA	 EKIPO INFORMATIKOAK, ORDENAGAILUAK
 ENERGIA-HORNIDURAK	 LOREZAINITZA	 LANERAKO ARROPA	 BULEGOKO ALTZARIAK	 IBILGAILUAK
 MEZULARITZA ZERBITZUA	 JARDUERAK	 ERAIKINAK GARBITZEA	 OINETAKOAK	 VENDING-ZERBITZUA
 TEXTILARLOKO OSAGARRIAK	 CATERING-ZERBITZUA	 ERREPIDE BIDEZKO GARRAIO PUBLIKOKO ZERB.	 BIDAIAK	 PAPERA
 MATERIAL-XURGATZAILEA	 ARGITALPENAK	 BULEGO MATERIALA	 ERAIKUNTZA-OBRA INGURATZAILEAK	 BARNE-ESTALDURA
 ARGITERIA PUBLIKOA				

Irizpide horiek etengabe ari dira aldatzen, merkatuaren berrikuntzetara egokitzeko. Etengabeko hobekuntza-prozesuari esker, sistematikoki eguneratu dira lehenetsitako kategorietan sinplifikatutako irizpideak, eta irizpide espezifiko berriak garatu dira esparru estrategikoetarako, hala nola argiteria publikorako, ibilgailu astunetarako eta obra hidraulikoetarako. Baldintza horien integrazio homogeneoa errazteko, proiektuei eta obrei lotutako irizpideen bertsio sinplifikatuak egin dira, batez ere eraikuntzan, urbanizazioan, obra zibilean eta hidraulikoan.

2021ean 30 kategorია baino gehiagorako argitaratutako irizpideei buruz egindako azterketa orokorretik abiatuta, hobekuntza arloak eta eguneratze teknikorako eta araudia egokitzeko beharrak identifikatu ziren. Prozesu horren ondorioz, 2022an, lehenetsitako 19 kategorietarako irizpide sinplifikatuen berrikuspen sistematikoa egin zen, hobekuntza teknikoak txertatuz eta EAEko esparru estrategiko berriarekin lerrokatuz.

Aurrerapen tekniko hori amaitzeko, Autonomia Erkidegoko Administrazioaren eta haren sektore publikoaren kontratazioan **Ingurumen klausulak txertatzeari buruzko jarraibidea** egin zen, 2023an onartua. Jarraibideak gutxieneko ingurumen-irizpideak ezartzen ditu obra-, zerbitzu- eta hornidura-kontratuetarako, euskal administrazio publikoaren koherentzia eta eredugarritasuna indartuz.

1/2023 JARRAIBIDEA, 2023KO MARTXOAREN 7KOA, EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO ADMINISTRAZIO OROKORRAREN, INSTITUZIONALAREN ETA SEKTORE PUBLIKOA OSATZEN DUTEN GAINERAKO ERAKUNDEEN EROSKETA ETA KONTRATAZIOAN INGURUMEN KLAUSULAK TXERTATZEARI BURUZKOA

JARRAIBIDEAK EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO SEKTORE PUBLIKOAREN KONTRATAZIOAN INGURUMEN-IRIZPIDEAK EZARTZEKO ESKATZEN DU.

Jarraibidearen helburu estrategikoak:

- Erosketa publikoa EAEko ingurumen-helburuetarantz aurrera egiteko tresna gisa erabiltzea.
- Euskal sektore publikoak merkatuari mezu koordinatua emango diola bermatzea.
- Administrazioaren eginkizun eredugarria indartzea.
- Gaitasunak sortzea: irizpide teknikoak homogeneizatzea eta baliabide publikoak optimizatzea.

Jarraibidearen irismena:

- Obra-, zerbitzu- eta hornidura-kontratuei aplikatzekoa.
- Nahitaezkoa prozedura ireki eta ireki sinplifikatuetan.
- Jarraibidea Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko, Administrazio Instituzionaleko eta sektore publikoko gainerako erakundeetako kontratazio-organismoek zuzenduta dago.

Eragindako kategoriak:

Jarraibideak gutxienez ingurumen-irizpideak ezartzen ditu 19 kategoria lehenetsitan:

Elikadura - Argiteria publikoa - Eraikuntza eta urbanizazioa - Energia elektrikoa - Ekipo informatikoak - Inprimatzeko ekipak - Lorezaintza - Altzariak - Obra zibila eta azpiegiturak - Ehunak - Ibilgailu arinak - Ibilgailu astunak - Bulegoko papera eta materiala - Eraikinen garbiketa - Autobus bidezko garraioa - Argitalpenak eta inprimaketa - Ekitaldiak - Bidaia - Mezularitza

Betebehar zehatzak:

Jarraibideak zehazten du ingurumen-irizpideak sartuko direla administrazio-klausula partikularren agiri-etan eta preskripzio tekniko partikularren agirietan, zehazki honako hauetan:

- Kontratuaren xedearen definizioa
- Kaudimen-irizpideak
- Baldintza teknikoak
- Esleipen-irizpideak
- eta/edo gauzatzeko baldintza bereziak

Nolanahi ere, ingurumen arloko adjudikazio-irizpideek gutxienez 15 puntu puntuatuko dituzte, adjudikazio-irizpideen guztizko 100 puntuetatik.

Azkenik, urtebete baino gehiago irauten duten kontratuetan ingurumena betearazteko baldintza berezi bat sartzeko eskatzen du, urtero enpresa esleipendunak ingurumen klausulak betetzen dituela justifikatzen duen txostena aurkeztuz.

Jarraibidea indartuz, 2025ean Kontratazio Publikoaren Aholku Batzordeak **gomendio bat garatzeari ekin zion, prezioaz bestelako esleipen irizpideak eta beste irizpide kualitatibo objektibo batzuk txertatzeko EAEko kontratazio publikoaren esparruan**. Kalitatearen balorazioan gardentasuna, objektibotasuna eta eraginkortasuna indartzen duten tresnak biltzea da helburua, irizpide kualitatibo objektiboak neurgarriak eta egiaztagarriak direla eta kontratuaren xedearekin zuzenean lotuta daudela ziurtatuz. Ingurumenari dagokionez, gomendioak erreferentzia zuzena egiten dio 1/2003 Jarraibideari, bai eta EAEko Erosketa eta Kontratazio Berdearen 2030 Programari eta haren laguntza-baliabideei ere. Gomendio hori, ondoren, 2026ko martxoan onartu zen, **1/2026 Gomendioa** izenarekin.

2022ko irizpideen eguneratzearekin batera, irizpide berriak garatzen hasi ziren inpaktu handiko kategorietarako, hala nola argiztapen publikorako, ibilgailu astunetarako eta obra hidraulikorako, eta erai-kuntza, urbanizazio eta obra zibileko kategorietarako dauden irizpideen bertsio sinplifikatuak egin ziren.

2024an, obra hidraulikoaren eta argiteria publikoaren kategorietako ingurumen irizpideak kontrastatu ziren erakunde publiko eta pribatuekin, eta 2025ean argitaratu ziren.

ARGITERIA PUBLIKORAKO INGURUMEN-IRIZPIDE BERRIAK

2025EAN, ARGITERIA PUBLIKOAREN KONTRATAZIO PUBLIKOARI APLIKATU BEHARREKO INGURUMEN IRIZPIDEAK JASOTZEN DITUZTEN DOKUMENTU TEKNIKOAK ARGITARATU ZIREN, BI EREMUTAN EGITURATUTA:

Argiztapen-proiektuak idaztea (esteka):

- A mota energetikoa nahitaezkoa da proiektuetarako.
- Kolore-tenperatura ≤ 3000 K mugatzea argi-kutsadura murrizteko.
- Argien eraginkortasun energetikoaren betekizunak ($>105-120$ lm/W mailaren arabera).
- Gutxieneko bizitza baliagarria 100.000 ordura arte maila aurreratuan.
- Ekodiseinuko eta bizi zikloaren analisiko irizpideak txertatzea.

Argiteria publikoaren horidura eta instalazioa (esteka):

- Kontsumoak optimizatzeko erregulazio- eta telekudeaketa-sistemak.
- Instalazioen energia-monitorizazioa.
- Luminarien modularitate eta konpongarritasun eskakizunak.
- Hondakinen eta Gailu Elektriko eta Elektronikoen Hondakinak ingurumen-kudeaketa.
- Obran bigarren mailako materialen gutxieneko edukiaren eskakizunak integratzea.

Dokumentu horiei esker, ingurumen-irizpide zehatz eta egiaztagarriak sar daitezke argiztapen-instalazioetarako kontratazio publikoaren baldintza-agirietan.

2. EREMUA: EAEKO SEKTORE PUBLIKOAK ETA PRIBATUAK EROSKETA ETA KONTRATAZIO BERDEAREKIN DUTEN KONPROMISOAN AURRERA EGITEA

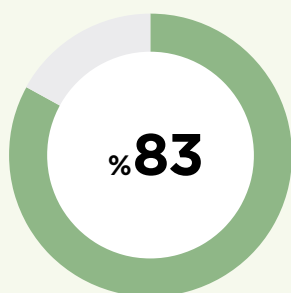
Esparru honek programarekiko atxikimendua zabaldu eta sendotu nahi du, bai euskal sektore publikoan, bai enpresa-sarean, erakundeen konpromisoa eta merkatuaren inplikazio progresiboa indartuz.

Erosketa publiko berdeak erakunde konprometituen oinarri zabala eskatzen du, beren prozeduretan ingurumen-irizpideak sistematikoki txertatzen dituztenak. Horretarako, programak administrazioen eta erakunde publikoen atxikimendua bultzatzen du, jarduteko esparru komun bat sustatuz eta lurralde-koherentzia sortuz. Aldi berean, euskal enpresa sektorea mobilizatu nahi da, soluzio jasangarrien garapenean parte hartzea eta ingurumenari dagokionez gero eta zorrotzagoa den merkatu batean posizionatzea sustatuz.

2. EREMUA

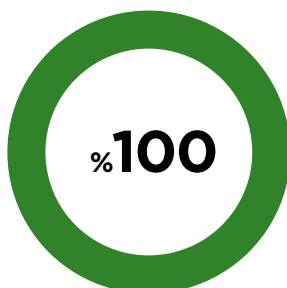
AURRERA EGITEA EAEKO SEKTORE PUBLIKOAK ETA PRIBATUAK EROSKETA ETA KONTRATAZIO BERDEAREKIN DUTEN KONPROMISOAN

2. EREMUAREN
AURRERAPEN-MAILA

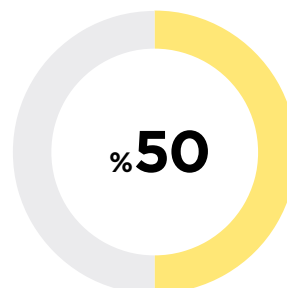
3. JARDUKETA-ILDOA:
EAEKO SEKTORE
PUBLIKO GUZTIAK PARTE
HARTZEA LORTZEA

AURRERAPEN-MAILA

4. JARDUKETA-ILDOA:
JARDUKETA-ILDOA: EUSKAL
ENPRESAK SENTSIBILIZATZEA
ETA MOBILIZATZEA

AURRERAPEN-MAILA

5. Lantaldeak sortzea administrazioen profilaren arabera, lizitazioetan ingurumen irizpideak azkarrago txertatu daitezten. Horretarako, erabiliko den sare nagusia Udalsarea 2030 izango da.

6. Lantalde bat sortzea ziurtatzeko bigarren mailako materiala sartzen dutela obretan, EAEko 2030eko Hondakinak Prebenitu eta Kudeatzeko Planean definitutako erabilerak eta kalitate mailak betez.

7. Estrategia/programa espezifiko bat definitzea EAEko enpresa sektorean erosketa eta kontratazio berderako eta, horri esker, sustatzea euskal enpresen horniduran ingurumen irizpideak sartzea.

2025aren itxieran, 2. Eremuak **% 83ko aurrerapen maila globala** lortu du. Bi jarduera ildoen arteko aurrerapena desberdina izan da: 3. Ildoak **% 100eko** betetze osoa lortu du, aztertutako aldian hedapen osoa islatuz, eta 4. Ildoak, berriz, **% 50eko** aurrerapen mugatuagoa izan du.

3. Ildoan hedatutako tresna nagusia **euskal sektore publikoko profil desberdinei zuzendutako lantaldeak** sortzea izan da, erosketa berde aplikatuaren erronka espezifikoaren inguruan trukerako eta ikaskuntzarako gune gisa pentsatuta. Talde horiek aukera eman dute berrikuntza garrantzitsuak helarazteko, kontratazio kasu errealak aztertzeke, ingurumen irizpideak aplikatzeko jardunbide egokiak eta oztopoak identifikatzeko, eta erosketa publiko berdeko tresnak eta irizpideak kontrastatzeko.

2022tik 2025era **5 lantalde** jarri ziren martxan, hurrenez hurren **Eusko Jaurlaritzako sailetara, programari atxikitako erakundeetara, toki-erakundeetara** -Udalsarea 2030 sarearen bidez-, **obren eta eraikuntzaren eremu espezifikora eta naturan oinarritutako konponbide (NOK) taldera bideratuta**. Oro har, talde horiek lurraldeko dozenaka erakunde publiko bildu dituzte, Eusko Jaurlaritzako sailak, erakunde publikoak, unibertsitateak, udalak, mankomunitateak eta garapen-agentziak barne. Jarraian, horietako batzuk deskribatzen dira:

→ **EUSKO JAURLARITZAKO LANTALDEA:** **JARRAIBIDEAREN POTENTZIALA APROBETXATUZ**

Eusko Jaurlaritzako 10 sailek parte hartzen dute lantalde horretan, eta **autonomia-erkidegoko administrazioen erakundeetara, toki-erakundeetara** -Udalsarea 2030 sarearen bidez-, **obren eta eraikuntzaren eremu espezifikora eta naturan oinarritutako konponbide (NOK) taldera bideratuta**. Oro har, talde horiek lurraldeko dozenaka erakunde publiko bildu dituzte, Eusko Jaurlaritzako sailak, erakunde publikoak, unibertsitateak, udalak, mankomunitateak eta garapen-agentziak barne. Jarraian, horietako batzuk deskribatzen dira:

Talde horiek 2022an jarri ziren martxan, eta hurrengo urteetan ere jarraitu du lanean, ekintza-bileren bidez, programaren jarraipena egiteko, zalan-tzak argitzeko, jarraibidea aplikatzeko eta kontratazio kasu praktikoak aztertzeke.

EUSKO JAURLARITZAKO SAILEN LANTALDEA

#EUSKADIBERRIA

EUSKO JAURLARITZAKO SAILEN LANTALDEA 2022AN ERATU ZEN, ADMINISTRAZIO AUTONOMIKOAREN KONTRATAZIO PUBLIKOKO PROZESUETAN INGURUMEN IRIZPIDEAK TXERTATZEA BULTZATZEKO GUNE TEKNIKO GISA.

Taldearen eta parte-hartzaileen lan-saioak:

- Sortu zenetik 4 lan bilera egin dira: bi 2022an eta bi 2024an.
- Eusko Jaurlaritzako 10 sailtako 34 pertsonak parte hartu dute bileretan.

Landutako gai nagusiak eta lantaldearen emaitzak:

Kontratazio-prozeduretan ingurumen-klausulak txertatzeari buruzko jarraibidearen aplikazioa erraztea eta sailtan erosketa publiko berdea zenbateraino txertatu den aztertzea izan dira taldearen saioen ardatzak.

Taldeak aukera eman du baldintza-agirietan ingurumen-irizpideak txertatzeko zailtasun praktikoak identifikatzeko (kontratuaren xedearekiko lotura, egiaztatze bitartekoak edo gauzatzean zehar jarraipena egiteko bitartekoak) eta laguntza-tresnak aurkezteko, hala nola pleguen edo programaren material teknikoaren ingurumen-irizpideak txertatzeko zerbitzua. Era berean, sailen aldetik prestakuntza eta laguntza teknikoko beharrak detektatzeko balio izan du.

→ ATXIKITAKO ERAKUNDEEN LANTALDEA: AUKERAK ETA BEHARRAK IDENTIFIKATZEN

Atxikitako erakundeen lantaldea **EAEko 2030eko Erosketa eta Kontratazio Publiko Berdearen Programari lotutako erakunde publikoen artean esperientziak trukatzeko eta laguntza teknikoa emateko** sortu zen. 2022az geroztik, eta gutxi gorabehera urtean behin, gune horrek aukera ematen du erosketa publiko berdearen esparruan, programan bertan eta erosketa berdearen aplikazio praktikoa erraztuko duten praktika onak partekatzeko.

Gainera, talde hori erabakigarria izan da programaren zerbitzuak hobetzeko, atxikitako erakundeek laguntza teknikorako aukera eta behar komunak identifikatu baitituzte.

→ TOKI-ERAKUNDEEN LANTALDEA: TOKI-EREMUAN EROSKETA ETA KONTRATAZIO PUBLIKO BERDEA BULTZATZEKO IBILBIDE-ORRIA

Udal esparruan erosketak eta kontratazio publiko berdea sistematikoki sartzeko urratsak identifikatzen laguntzeko, 2023an lantalde espezifiko bat jarri zen martxan toki-erakundeekin, Udal-sarea 2030en esparruan (Udalerri Jasangarrien Euskal Sarea).

Lan-eremu honi esker, **23 udal eta eskualdeko erakunde bildu ahal izan ziren, kontratazio prozesuen ingurumen-irizpideak txertatzean aurrera egiteko interesa zutenak.**

4 lan saiotan, taldeak toki-erakundeek lizitazioetan ingurumen irizpideak eta irtenbide posibleak txertatzeko dituzten oztopo nagusiak jorratu zituen. Horren ondorioz, 13 erakundek **beren ibilbide orri propioak egin zituzten beren erakundeetan erosketak eta kontratazio berdea bultzatzeko, eta material lagungarriak garatu ziren, ezarpena errazteko.**

→ OBRETAKO ETA ERAIKUNTZAKO LANTALDEAK: PISUKO KATEGORIA BAT

Kontratazio publikoaren bidez ekonomia zirkularreko irizpideak integratzeko eta ingurumen-inpaktuak murrizteko ahalmen handiena duen sektoreetako bat obra publikoen eta eraikuntzaren eremua da.

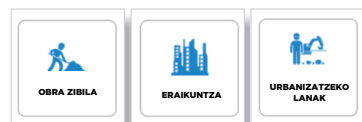
Arlo horretan aurrera egiteko, 2022an **lantalde espezifiko bat jarri zen martxan, obretako eta eraikuntzako erosketak eta kontratazio publiko berdea ardatz hartuta**. Talde hori trakzio-talde gisa sortu zen, obrak kontratatzen esperientzia duten administrazioek eta erakundeek osatua, erosketak publiko berdearen bidez bigarren mailako lehengaien erabilera erraztuko duten tresnak garatzen laguntzeko.

Lehentasun hori bat dator EAEko Hondakinak Prebenitzeko eta Kudeatzeko 2030erako Planarekin eta EAEko Ingurumen Administrazioari buruzko 10/2021 Legean ezarritakoarekin.

Gainera, eraikuntza-sektoreko iraunkortasun-arloko joera eta tresna berriak aztertzeke gune gisa balio izan du taldeak, hala nola bizi-zikloaren azterketa, eraikinen karbono-aztarna, materialetako zirkulartasuna edo ingurumen-irizpideen integrazioa obrak diseinatzeko eta gauzatzeko prozesuetan.

OBRETAKE ETA ERAIKUNTZAKO TRAKZIO-TALDEA

OBREN ETA ERAIKUNTZAREN LANTALDEA 2022AN SORTU ZEN, OBREN KONTRATAZIO PUBLIKOAN INGURUMEN IRIZPIDEAK SARTZEA BULTZATZEKO GUNE TEKNIKO GISA, BEREZIKI EKONOMIA ZIRKULARRARI ETA ERAIKUNTZAN MATERIAL BIRZIKLATUAK ERABILTZEARI DAGOKIENEZ.

Taldearen eta parte-hartzaileen lan-saioak:

- Guztira, taldeak 4 lan saio egin ditu sortu zenetik.
- Programari atxikitako 10 erakunde publikok baino gehiagok parte hartu dute.

Landutako gai nagusiak eta emaitzak:

Taldearen saioak kontratazio publikoan ekonomia zirkularreko irizpideak aplikatzea erraztuko duten tresna teknikoak garatzera bideratu dira, bai lege-esparrua betetzeko (Euskadiko Ingurumen Administrazioari buruzko 10/2021 Legearen 84.3 artikulua), bai haratago joateko. Planteamenduan sartu dira bai kontratazio-pleguetan sartzeko, bai kontratua gauzatu bitartean jarraipena egitea.

Talde hau erabili da, halaber, jardunbide egokiak identifikatzeko eta bigarren mailako materialak obren kontratazioan sartzeko gida bat planteatzeko, bai eta berrikuntzak eta joerak partekatze ere, hala nola eraikinetako karbono-aztarnaren analisia edo naturan oinarritutako irtenbideei lotutako ingurumen-irizpide berrien proposamena, eraikuntza- eta urbanizazio-kontratuei aplikatzekoak.

Trakzio-taldeaz gain, obraren eta eraikuntzaren kategorietan aurrerapen-talde bat eratu zen, **obren eta eraikuntzaren gaineko kontratazioetan erosketa berdearen irizpideak txertatzeari buruzko berrikuntzen berri izan nahi zuten beste erakunde batzuekin.**

→ SEKTORE PRIBATUA JASANGARRITASUNAREN BULTZATZAILE GISA BERE BALIO-KATEETAN

2021-2025 aldian, sektore pribatuarekin ere lan egin da erosle rolean, lhobek enpresekin egindako ekimenen bidez, hala nola **Basque Ecodesign Center**, Eusko Jaurlaritzaren eta jasangarritasunean lide-rak diren 19 euskal enpresaren arteko aliantza publiko-pribatua balio katearen ezagutza eta trakzioa sortzeko, edo **Euskadi ETE Zirkularra**, Eusko Jaurlaritzaren eta ETEetan aplikatutako ekonomia zirkularra hedatzeko bitarteko eragileen arteko aliantza publiko-pribatua.

Basque Ecodesign Centerren esparruan, 2021ean **lehentasunezko kategoriak identifikatzeko lehen pilotu bat egin zen, erosketetan eta kontratazioetan ingurumen irizpideak sartzeko**, eta 8 enpresa bazkidek parte hartu zuten. Hori izan zen hazia, eta, ondoren, proiektu espezifiko batzuk sortu ziren, non enpresek eskaintzak ebaluatze irizpideei lotutako produktuen ingurumen ebaluaziorako irizpide espezifikoak edo tresnak garatzeko lan egin zuten. Sektore elektrikoko Basque Ecodesign Centerreko enpresak, *utilities* -ak zein haien hornidura katea, bereziki aktiboak izan dira gai horretan. 2022tik 2025era bitartean, elkarrekin garatu dituzte bizi zikloan oinarritutako tresnak elektrizitatea sortzeko eta transmititzeko lehentasunezko produktuetarako, hala nola eraldaketa gelaxkak, erreleak, kontagailuak edo euskarriak, produktu horien erosketetan ingurumen irizpideak sartzeko estandar bihurtzeko etorkizun hurbilean.

Era berean, EAEko ETE Zirkularraren bidez, ACLIMA, Basque Environment Cluster buru zuen proiektu bat garatu zen 2021etik 2022ra, parte hartzen duen ETE bakoitzari egokitutako **erosketa pribatu berdea aplikatzeko metodologia erraz bat garatzeko**. Proiektu hau zehatzago deskribatzen da 4. eremuan.

Azkenik, 2025ean, **BasquESG proiektu eraldatzailea** abiarazi zen, EAEko 2030eko Industria Planaren esparruan. Proiektu honen helburua **jasangarritasunaren berri emateko eta ebaluatzeko sistema propio bat sortzea da, euskal ETEen errealitatera egokitua, Europako Jasangarritasunari buruzko Informazioaren Borondatezko Estandarrean oinarrituta kotizatu gabeko ETEentzat (VSME, ingelesezko sigletan)**. Proiektuak euskal enpresa traktore handien eta finantza erakundeen lidergoa du, hala nola Kutxabank, Laboral Kutxa, Iberdrola, Petronor, ITP Aero, Ingeteam, CAF, Mercedes Benz eta Sidenor, eta sistema hori erabiltzea aurrerikusten dute, besteak beste, erosketen eta kontratazioen jasangarritasuna hobetzeko.

BasquESG PROIEKTU ERALDATZAILEA

BasquESG EUSKO JAURLARITZAREN EKIMEN BAT DA, 2030ERAKO INDUSTRIA PLANAREN BARRUAN DAGOENA, ETA ETE-EN LEHIAKORTASUNA ETA JASANGARRITASUNA BULTZATZEN DITU, VSME BORONDATEZKO ARAUA ERABILIZ.

Proiektu honen helburua da jasangarritasuna ebaluatzeko sistema bat garatzea EAEko ETEentzat, ESG irizpideen arloan interes-taldeek egiten dituzten eskaera gero eta handiagoi eraginkortasunez erantzun ahal izateko.

Sistemak, Europako araudiarekin eta ekimenekin lerrokatuta (bereziki VSMerek), betetze teknikoak bermatzeaz gain, ETEen lehiarako kokapena hobetu nahi du eskualde mailan eta nazioartean, ospea indartzen, inbertsio jasangarria erakartzen, erabaki informatuak errazten eta enpresentzat balio jasangarria sortzen lagunduz.

Europako VSME borondatezko estandarra (Voluntary SME Sustainability Reporting Standard) EFRAGk argitaratu zuen 2024ko abenduan, kotizatu gabeko ETEetan jasangarritasun txostena sinplifikatzeko. In-gurumenari, gizarteari eta gobernantzari buruzko datuak estandarizatzean, enpresa txiki eta ertainak hobeto koka daitezke enpresa traktore handien hornitzaile gisa, eta banku-finantzaketa eskuratzea erraztu.

Proiektua bi fasetan egituratzen da:

- Proiektu pilotua (2026ko urtarriletik ekainera): Hautatutako 50 enpresa txiki eta ertainentzako fase pilotu batekin hasi da, eta Euskaliten eskutik aholkularitza aditua eta doako prestakuntza jasotzen dute.
- Hedapen orokorra (2026ko 2. seihilekoa): Pilotuaren ondoren, helburua da sistema gainerako euskal industria sarera zabaltzea, 2026an 500 ETEra iristeko helburuarekin.

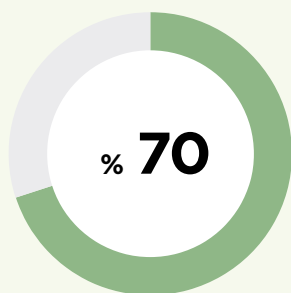
3. EREMUA: EROSKETA ETA KONTRATAZIO BERDEA ERAKUNDEEN EGITURAZKO ETA BERRIKUNTZAKO ELEMENTU BIHURTZEA

Eremu honen helburua da erosketak publiko berdea erakundeen kudeaketa arruntean integratzea, ikuspegi puntualak gaindituz eta aplikazio sistematiko eta estrategiko baterantz aurrera eginez. Horretarako, kontratazio-prozesuetan ingurumen-irizpideak eraginkortasunez ezartzea erraztuko duten baliabide teknikoak, laguntza-tresnak eta laguntza-mekanismoak garatzea aurreikusten du programak. Era berean, erosketak eta kontratazio-funtzioaren profesionalizazioa bultzatzen da, inplikaturako langileen gaikuntza sustatuz eta haien dimentsio teknikoa eta estrategikoa indartuz.

3. EREMUA.

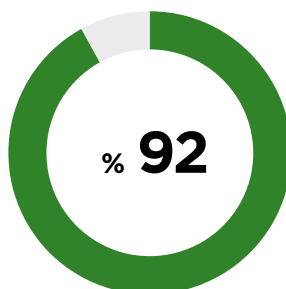
EROSKETA ETA KONTRATAZIO BERDEA ERAKUNDEEN EGITURAZKO ETA BERRIKUNTZAKO ELEMENTU BIHURTZEA

3. EREMUAREN
AURRERAPEN-MAILA

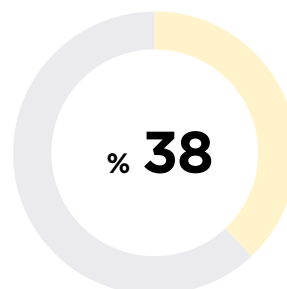
5. JARDUKETA-ILDOA:
EZARPEN SISTEMATIKO
ETA ESTRATEGIKORAKO
BALIABIDEAK EMATEA

AURRERAPEN-MAILA

6. JARDUKETA-ILDOA:
ERAGINPEKO LANGILE
GUZTIENGAN
EROSKETAREN ETA
KONTRATAZIOAREN
EGINKIZUNA
PROFESIONALIZATZEA

AURRERAPEN-MAILA

8. Lizitazioetan ingurumena aintzat hartzeko laguntza pertsonalizatua edo aholkularitza zerbitzua indartzea.

9. Erosketa eta kontratazio berderako tresnak eta/edo baliabide teknikoak sortzea eta/edo egokitzea.

10. Ekimen pilotuak martxan jartzea erosketak berdean. Behar beste garatuak egon beharko dira eta lehentasuneko arloak landuko dituzte, besteak beste, bizi zikloaren kostuak edo berrikuntza arloko erosketak.

11. EAEko sektore publikoari erosketak publiko berdearen arloan trebakuntza ildo egonkorra ezartzea, besteak beste, IVAPen bitartez.

12. Materiala garatzea langile berrientzako eskuliburu-eraketarako, eginkizun estrategikoaren eta jarduketetan ingurumen irizpideak kontuan hartzearen betebeharraren inguruan.

2025aren itxieran, 3. Eremuak **% 70eko aurrerapen maila globala** lortu du. Bi ildoen arteko aurrerapena desberdina izan da: 5. Ildoaren gauzatze maila oso handia izan da, **% 92koa**, aurreikusitako ekintzen garapen ia osoarekin, eta 6. Ildoaren aurrerapena, berriz, apalagoa izan da, **% 38koa**.

Aztertutako aldian, hainbat ekimen bultzatu dira **euskal administrazio publikoetan erosketa publiko berdea praktikan aplikatzea errazteko**. Jarraian, lortutako **mugarri nagusiak** deskribatzen dira: administrazioentzako zuzeneko laguntza teknikoa, kontratazio publiko berderako tresna eta baliabide teknikoaren garapena, eta kontratazio-prozesuetan inplikaturako langile publikoentzako trebakuntza-jarduerak.

→ **INGURUMEN-IRIZPIDEAK TXERTATZEKO AHOALKULARITZA-ZERBITZUA:** **126 LIZITAZIO INGURUMEN-IRIZPIDEekin ETA 145 KONTSULTA TEKNIKO EBATZITA**

Tresnarik garrantzitsuenetako bat **lizitazioetan ingurumen-irizpideak txertatzeko aholkularitza teknikoko zerbitzua** izan da. Zerbitzu horrek zuzeneko laguntza eskaintzen die administrazio publikoei kontratazio-agirietan ingurumen-irizpideak txertatzeko eta kontsulta teknikoak ebatzeko.

BALDINTZA-AGIRIAK INGURUMEN-IRIZPIDEAK TXERTATZEKO ETA AHOALKULARITZA TEKNIKOA EMATEKO ZERBITZUA

EAEKO EROSKETA ETA KONTRATAZIO PUBLIKO BERDEAREN PROGRAMAK LAGUNTZA TEKNIKO ESPEZIALIZATUKO ZERBITZU BAT ESKAINTZEN DU KONTRATAZIO PUBLIKOKO PROZEDURETAN INGURUMEN-IRIZPIDEAK TXERTATZEKO.

Eskainitako laguntza mota:

Zerbitzuak laguntza ematen die administrazio publikoei kontratazio-prozesuaren hainbat fasetan, besteak beste:

- Kontratazio-agirietan ingurumen-irizpideak sartzea
- Esleipen-irizpideei eta gauzatzeko baldintza bereziei buruzko orientazioa
- Ingurumen-baldintzak egiaztatze bitartekoei buruzko aholkularitza
- Kontratazio-kategoria espezifikoari buruzko kontsulta teknikoak ebatzea

Zerbitzuaren jarduera:

Aztertutako aldian, zerbitzuak administrazio publikoei laguntzeko jarduera handia egin du:

- 122 administrazio publiko artatu dira
- 126 lizitazio ingurumen-irizpideekin
- 145 kontsulta tekniko ebatzi dira

Horrela, zerbitzu horrek erosketa publiko berdearen aplikazio praktikoa errazten lagundu du, administrazio publikoek beren kontratazio-prozesuetan ingurumen-irizpideak sartzeko duten gaitasun teknikoa indartuz.

Zerbitzu horren kostua-efizientzia ratioa hobetzeko, 2025ean **adimen artifizialean oinarritutako tresna pilotu bat garatu da, pleguen ingurumen-diseinua errazteko**. Tresna hori Eusko Jaurlaritzaren BIND GOV TECH programaren esparruan garatu da, proiektu erakusleak egiteko. Eraitza ona izan da. Nahiz eta, oraingoz, erabilera barnekoa izan, ingurumen irizpideak txertatzeko aholkularitza teknikoko zerbitzuko taldeak epe ertainean adimen artifizialeko tresna indartsuenen hazia izan ahalko da atxikitako erakundeen eskura.

→ EROSKETA BERDEAREN APLIKAZIO PRAKTIKOA ERRAZTUZ: TRESNA ETA BALIABIDE TEKNIKOEN GARAPENA

Tresna eta baliabide teknikoek garapenak erosketetan eta kontratazioetan ingurumen-irizpideak erabiltzea erraztu behar du, bai sektore publikoan, bai sektore pribatuan. Eremu bereziki emankorra izan da eraikuntza kategoria. Gai horri **dagokionez, berariazko dokumentu bat egin da, hondakinak kudeatzeko azterlana eta proiektu eta obretako hondakinak kudeatzeko plana idazteko neurri aurreratuekin**. Dokumentu hori separata gisa sartu da Eraikuntzako eta Eraispenerako Hondakinak Kudeatzeko Plana idazteko eta ezartzeko Eskuliburuan. Ihoberen jardunbide egokiak, jatorrian 2019an argitaratua, kontratazio agirietan neurriak sartzeari erraztuz, arau eskakizunetatik harago doa.

2024an, Trantsizio Energetikoari eta Klima Aldaketari buruzko 1/2024 Legea onartuta, klima aldaketara egokitzea Euskadiren lehentasun berri gisa sortu zen.

Programa modu arinean egokitzen da, naturan oinarritutako konponbideak (NOK) kontratazio publikoko prozesuetan txertatzeko ezagutza eta tresnak sortuz, LIFE Urban Klima 2050 proiektu europarra aprobetxatuz. Proiektu horrek hiri eta lurralde plangintzan irtenbide naturalak sartzeari bultzatzen du, klima aldaketaren aurrean erresilientzia handiagoa lortzeko estrategia gisa.

Horretarako, lehenik eta behin, 2025ean monografiko bat egin zen naturan oinarritutako konponbideei eta lizitazio publikoetan sartzeko duten ahalmenari buruz. Oinarri hori erabiliz, NOKak eraikuntza, urbanizazio, lorezaintza, obra zibil eta obra hidrauliko kategorietako erosketak publiko berdearen irizpideetan sartzeko proposamen bat egin zen. NOKei lotutako ingurumen klausulak sartzeari irizpide horien aukera espektroa zabaltzen du, klima aldaketara egokitzea indartuz. Proposamen hori interes talde publiko eta pribatuekin egindako bi kontsulta saiotan egiaztatu zen, behin betiko irizpideak sartzeko, eta 2026an argitaratuko dira.

Berritzailea denez, beharrezkoa da bizi zikloaren kostua esleipen irizpide gisa txertatzeko proiektu pilotu bat nabarmentzea, non hainbat erakundek parte hartu zuten, hala nola Gipuzkoako Foru Kontratazioeko Zentralak eta EITBek, 2021ean eta 2022an garatuta. Esleipen-irizpideen ebaluazioa errazteko, tresna sinplifikatu bat garatu zen bizi-zikloaren kostua aztertzeko. Tresna hori bi erakundeek ekipo informatikoak hornitzeko agirietan kontzeptu hori sartu zutenean erabili zen.

Climate & Circularity Calculator da sektore publikoan zein pribatuan aplika daitekeen beste tresna garrantzitsu bat, sektore anitzekoa kasu honetan. Kalkulagailu hori lhobek egin du, Basque Ecodesign Centerren sortutako ezagutzatik abiatuta, eta enpresei beren **ingurumen eta karbono aztarna kalkulatzeko** aukera ematen dien web tresna bat da, bai antolamenduari dagokionez (1., 2. eta 3. irismena), bai produktuari dagokionez.

CLIMATE & CIRCULARITY CALCULATOR

CLIMATE &
CIRCULARITY
CALCULATOR
by ihobe

CLIMATE & CIRCULARITY CALCULATOR DOAKO WEB-TRESNA DA, BIZI-ZIKLOAREN IKUSPEGIA DUTEN ERAKUNDE, PRODUKTU ETA ZERBITZUEN INGURUMEN-JARDUNAREN EBALUAZIO SINPLIFIKATUA EGITEKO ERABILTZEN DENA.

Horren bitartez, posible da erakundearen, produktuen eta zerbitzuen karbono-aztarna eta ingurumen-aztarna kalkulatzeko ikuspegi integratu batekin. Gainera, erakundearen ikuspegitik ekonomia zirkularreko adierazleak kalkulatu ahal ditu, eta aurreko guztia aitortutako estandarrekin egiten da.

Erakundearen ikuspegiarekin, korporazioaren ingurumen-aztarna kalkulatu daiteke lhobek argitaratutako metodologia aplikatuz, 3. irismeneko karbono-aztarna UNE-EN ISO 14064-1: 2019 Arauaren arabera, eta ekonomia zirkularreko adierazle batzuk ere bai, *"Circular Transition Indicators 3.0"*, metodologiari jarraituz. Aurrekoak bateragarriak dira ISO 59020 Arauarekin.

Produktu-ikuspegia aplikatuta, tresna horren bitartez produktuen eta zerbitzuen bizi-zikloen analisi sinplifikatuak egin daitezke (ISO 14040 eta ISO 14044 arauarekin lerrotuta), eta karbono-aztarna kalkulatu daiteke ISO 14067:2018 Arauaren arabera.

Ikuspegi integratuak datuen beharraren arteko sinergiak aprobetxatzeko aukera ematen du, aztarnak kalkulatzeko, informazioa biltzeko ahalegina optimizatuz.

Tresna honek euskal enpresei erraztasunak emango dizkie produktuaren karbono-aztarna kalkulatzeko, Trantsizio Energetikoari eta Klima Aldaketari buruzko 1/2024 Legearen etorkizuneko eskakizuna kontratazio publikorako, eta erakundearen karbono-aztarna kalkulatzeko, Trantsizio Energetikoko eta Klima Aldaketako Ekimenen Euskal Erregistroan inskribatzeko.

Ilido beretik, erakundearen eta produktu eta zerbitzuen ingurumen-jarduna hobetzeko erabil daiteke.

→ KONTRATAZIOAN INGURUMEN-IRIZPIDEAK TXERTATZEKO PRESTAKUNTZA EMATEA ADMINISTRAZIO PUBLIKOETAKO LANGILEEI

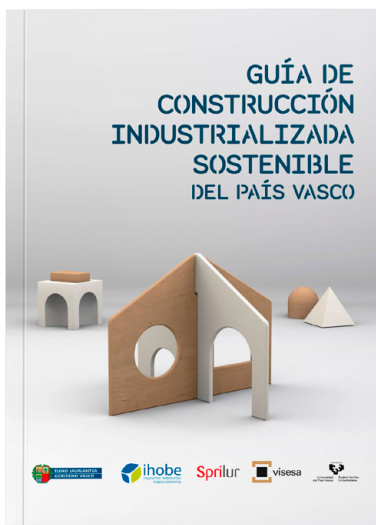
Programak, bere jarduera-ildoen artean, administrazio publikoetako langileei zuzendutako prestakuntza- eta gaikuntza-ekintzak garatzen ditu, kontratazio publikoko prozesuetan ingurumen-irizpideak eraginkortasunez txertatzea errazteko. Jarduera horiek jardunaldi teknikoak, tailer praktikoak eta ikastaro espezializatuak konbinatzen dituzte, ezagutza teknikoa indartzeko eta erosketa publiko berdearen aplikazio praktikoa errazteko.

Adibide bereziki arrakastatsua izan zen **2023ko jardunaldi teknikoa, Jasangarritasun Energetikoari buruzko 4/2019 Legetik eta EAEko Ingurumen Administrazioari buruzko 10/2021 Legetik eratorritako erosketa publiko berdearen arloko bete-beharrei buruzkoa. 61 pertsonak** parte hartu zuten, eta aukera eman zuen kontratazio publikoko prozesuetan betebeharrak aplikatzea errazteko adibide praktikoak aurkezteko.

Ildo beretik, 2023an egindako **kontratazio publikoan ingurumen irizpideak sartzeko ohiko akatsei buruzko jardunaldi teknikoak** 90 pertsona erakarri zituen, Euskaditik kanpoko administrazio taldeak barne.

Formatu berari jarraituz, 2023ko abenduaren 16an jardunaldi tekniko bat antolatu zen, eta **Euskadiko eraikuntza industrializatu jasangarriaren gida** aurkeztu zen. Argitalpen honen helburua da sustatzaile publiko eta pribatuek erabakiak hartuz laguntzea, jasangarritasunaren ikuspegitik eraikuntza industrializatuko irtenbideen alde egiteko egokitasunari buruz, ikuspegi hori beren lizitazioetan txertatuz.

2025ean gaitasunak sortzeko tailer praktiko bat egin zen pilotu gisa, Eusko Jaurlaritzako Segurtasun Sailaren eskaera bati erantzunez. Hala, 2025ean ad hoc tailer bat egin zen, non 30 pertsonak parte hartu zuten, eta lizitazioetan ingurumen irizpideak nola sartu landu zen, sailaren benetako pleguak erabiliz eta urte horretan bertan kontratatutako beharreko produktuen kategorietan zentratuz. Esperientzia arrakastatsua izan zen.

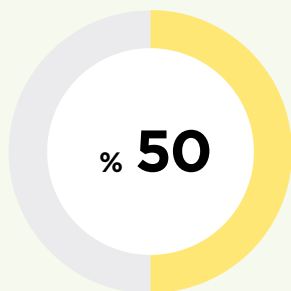
Azkenik, aipatu behar da 2025ean erosketa publiko berdeari buruzko ikastaro espezifiko bat prestatu zela IVAPen bidez, eta 2026an eskainiko dela.

4. EREMUA: MERKATU EGOKIA, KALITATEZKOA ETA PRESTATUA IZATEA

Eremu honek erosketa publiko berdearen merkatuaren dimentsioa jorratzen du, eta aitortzen du eraginkortasuna ingurumen baldintza berriei erantzuteko gai den eskaintza baten existentziaren mende dagoela. Programak merkatuarekiko elkarrizketa eta enpresa hornitzaileekiko lankidetzak sustatzen ditu, eskaintza iraunkortasun, zirkulartasun eta karbono intentsitate txikiko irizpideetara pixkanaka egokitzea errazteko. Era berean, enpresa hornitzaileak, bereziki ETEak, prestatzera bideratutako ekintzak bultzatzen dira, ingurumenaren ikuspegitik zorrotzagoa den kontratazio publikoko ingurune batean lehiatzeko.

4. EREMUA MERKATU EGOKIA, KALITATEZKOA ETA PRESTATUA IZATEA

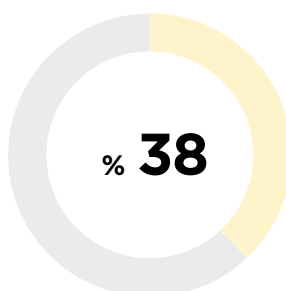
4. EREMUAREN
AURRERAPEN-MAILA

7. JARDUKETA-ILDOA:

MERKATUAREKIN ELKARRIZKETA ETA LANKIDETZA SUSTATZEA, IRTENBIDE BERRITZAILEAGOAK, JASANGARRIAGOAK ETA LEHIAKORRAGOAK AURKITZEKO

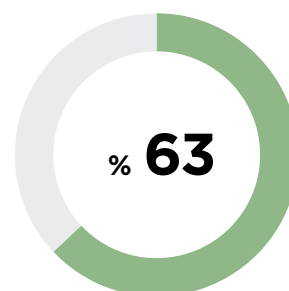
AURRERAPEN-MAILA

8. JARDUKETA-ILDOA:

ENPRESA HORNITZAILEAK PRESTATZEA, BATEZ ERE ETEAK, KONTRATATZAILEEN INGURUMEN-ESKARIEI AURRE EGIN DIEZAIETEN

AURRERAPEN-MAILA

13. Elkarrizketa bideak ezartzea erakunde kontratatzaileen (publikoak eta pribatuak) eta erakunde hornitzaileen artean; bide horiek produktu taldeak edo lehentasunezko eremuak ardatz izan behar dituzte, eta beharrak aurkezteko, dauden irtenbideak ezagutarazteko eta emaitzak maximizatzeko izango dira eta, horretarako, besteak beste, merkatuko aurretiazko kontsultak eta berrikuntzarako elkartzeak egingo dira.

14. Ziurtatzea enpresa hornitzaileek parte hartzen dutela tresna eta baliabide berriak garatzen.

15. Erosketa berdea sartzeko ETE Zirkularraren programan.

16. Enpresa hornitzaileei zuzendutako prestakuntza saioak egitea beren ondasun eta zerbitzuetan eta eskaintzak prestatzean ingurumen aldagaia sartzaren inguruan.

2025aren itxieran, 4. Eremuak **% 50eko aurrerapen maila globala** lortu du, eta portaera desberdina izan du bere bi ildoen artean: 7. ildoak **% 38an** dago, eta 8. ildoak **% 63an**.

Eremu horren helburua da **administrazio publikoaren eta merkatuaren arteko harremana indartzea**, enpresa hornitzaileek –bereziki ETEek– kontratazio publikoko prozesuetan txertatutako ingurumen-eskakizun berriei erantzun ahal izatea errazteko. Hainbat ekimenen bidez, programak enpresa-sarearekiko elkarrikeria sustatu du, balio-kateetan ingurumen-irizpideak txertatzea bultzatu du eta enpresak merkatu publikoaren eskaera berrietara egokitu ahal izateko beharrezkoak diren gaitasun teknikoak indartu ditu. Jarraian, aldiko mugarri eta aurrerapen nagusiak deskribatzen dira:

➔ **MERKATUAREKIKO KONTRASTE TEKNIKOAK: SEKTORE PUBLIKOARENTZAT ETA PRIBATUARENTZAT ONURAGARRIA DEN SISTEMATIKA**

Merkatuarekiko kontraste teknikoak aukera ematen du **erosketa publiko berdearen ingurumen tresnen eta irizpideen diseinuan enpresa ikuspegia txertatzeko, hutsik geratzen diren baldintza-agiriaren arriskuak murriztuz eta lehiakortasunaren motor gisa jardunez**. Gune horiek erraztu egiten dute administrazioak zehaztutako ingurumen-baldintzek inplikaturako sektoreen errealitate teknikoak eta ekonomikoak kontuan hartzea.

Programa honetako erosketa eta kontratazio publiko berdearen irizpide guztiak merkatuarekin kontrastatu dira. Duela gutxiko adibideak dira **argiztapen sektorearen interes taldeekin** 2024an argiteria publikoaren kategoriarako irizpideei buruz **egindako kontrastea**, edo **naturan oinarritutako konponbideak (NOK)** lorezaintzan, urbanizazioan, eraikuntzan, inguratzaileetan, obra zibilean eta obra hidraulikoan sartzeari buruzko kontraste teknikoak. Azken kasu horretan, kontraste saio batzuk antolatu ziren, bi lantalderekin: Obren Trakzio Taldea eta Life Urban Klima proiektuaren esparruan aurretik zegoen NOKen aditu taldea, administrazio publikoen, ikerketa zentroen, ingeniariaren enpresen eta naturan oinarritutako soluzioetan espezializatutako erakundeen iritzia jasoz.

➔ **ETE ZIRKULARRA EUSKADI: SEKTORE PRIBATUAREN PRESTAKUNTZA HOBETZEKO TRESNAK PILOTATZEN**

Programaren beste jarduera-ildo bat erosketa berdearen printzipioak enpresa-esparrura zabaltzea da, enpresek beren erosketa-prozesuetan eta hornidura-kateen kudeaketan ere ingurumen-irizpideak txerta ditzaten sustatuz.

Ildo horretan, **ETE Zirkularraren laguntza-programak** erosketa berdea txertatu du finantzaturako proiektuen ingurumen-sustatzaile posible gisa. Bereziki, laguntzen ildoak balio katearen jasangarritasuna aurreikusten du diruz lagun daitezkeen proiektuen tipologietako bat gisa, eta enpresen erosketa prozesuetan ingurumen irizpideak sartzera bideratutako ekimenak babestea ahalbidetzen du. Hala ere, programa horrek aukera ematen du, halaber, tresnak garatzeko eta ETEetan gaitasunak sortzeko, merkatuaren eskakizunei erantzuteko, publikoa zein pribatua izan.

2021etik 2025era bitartean, erosketaren logikari erantzuten dioten hiru proiektu finantzatu ditu programak, publikoak zein pribatuak:

- **ICOPVE proiektua: Euskadin erosketa pribatu berdea bultzatzea**
- **INGURULABEL proiektua**
- **AR-CAV-EPD proiektua**

**ICOPVE PROIEKTUA: EUSKADIN EROSKETA
PRIBATU BERDEA BULTZATZEA**

**ETE Zirkularra
PYME Circular
Euskadi**

aclima
Basque Environment Cluster

**ICOPVE PROIEKTUAK (EROSKETA PRIBATU BERDEA BULTZATZEA EUSKADIN), ACLIMA -
BASQUE ENVIRONMENT CLUSTER BURU DUENAK ETA IHOBETZ KUDEATUTAKO 2021EKO
ETE ZIRKULARRAREN PROGRAMAREN BIDEZ FINANTZATUTAKOAK, ENPRESEN EROSKETA
PROZESUETAN INGURUMEN IRIZPIDEAK SARTZEA SUSTATZEA DU HELBURU.**

Proiektuaren abiapuntua da erosketa berdea funtsezko tresna dela ekonomia zirkularreranzko trantsizioa bultzatzeko, hornitzaile eta produktuen hautaketan ingurumen irizpideak txertatuz hornidura kateak eraldatzeko aukera ematen baitu.

Helburu nagusien artean daude:

- ETEetan erosketa pribatu berdea aplikatzeko metodologia erraza garatzea,
- Parte hartzen duten enpresen ingurumen jarduna hobetzea,
- Merkatuan duen lehia-kokapena indartzea.

Proiektuaren parte gisa, parte hartzen duten enpresek beren ekoizpen prozesuaren sarrera eta irteeren inventarioa egiten dute, hornitzaile nagusiak identifikatzen dituzte eta hornitzaileen ingurumen ebaluaziorako metodologia aplikatzen dute, Europako Batzordearen erosketa publiko berdearen irizpideetan oinarrituta.

Proiektuak, gainera, parte hartzen duten enpresen arteko elkarlaneko dinamikak barne hartzen ditu, esperimentuak partekatuz, hobetzeko aukerak hautematera eta beren erosketa prozesuetan ingurumen irizpideak integratzeko irtenbide berriak identifikatzera bideratuta.

Basque Food Clusterra buru duen INGURULABEL proiektuak bere balio katearen eskariari erantzun nahi dio. Helburua da euskal elikagaien industriaren ingurumen jardura ebaluatzea eta komunikatzea, produktuaren ingurumen azterna kalkulatz, ingurumena hobetzeko planak garatuz eta komunikazio eta bereizketa estrategiak definituz.

Era berean, AR-CAV-EPD proiektuak, EAEko eraikuntza- eta eraispen-hondakinak birziklatzeko planta finkoen elkarrekin bultzatutakoak, ACLIMArekin batera, Euskal Autonomia Erkidegoko eraikuntza- eta eraispen-hondakinetatik sortutako agregakin birziklatuetaarako Produktuaren lehen Ingurumen Adierazpena (DAP) garatu du, Europako EN 15804 araudiaren eta International EPD System® sistemaren arabera. Ekimen horrek aukera ematen du material horien ingurumen inpaktua modu gardenean ebaluatzeko eta komunikatzeko, merkatuan duten kokapena indartuz eta ingurumen irizpideak txertatzen dituzten kontratazio prozesuetan erabiltzea erraztuz.

→ SEKTORE PRIBATUKO PROFESIONALAK PRESTATZEA, BEREN BALIO-KATEEN INGURUMEN ESKAKIZUNEI ERANTZUTEKO

Jardunean dauden profesionalentzako Ekonomia Zirkularreko Prestakuntza Programak, Basque Circular Hub-ek eskainia eta lhobek kudeatua, **sektore pribatuaren gaitasun teknikoak ekonomia zirkularrean eta lotutako gaitan indartzeko** aukera ematen du.

Programa honen azken helburua enpresen lehiakortasuna hobetzea da, **merkatu publiko eta pribatuaren ingurumen-eskakizun berriei erantzuteko** prestatuz.

**EKONOMIA ZIRKULARREKO
PRESTAKUNTZA PROGRAMA JARDUNEAN
DAUDEN PROFESIONALENTZAT**

ETE ZIRKULAR EUSKADIREN ETA BASQUE CIRCULAR HUBEN ARTEKO LANKIDETZAREN ESPARRUAN, JARDUNEAN DAUDEN PROFESIONALEI ZUZENDUTAKO PRESTAKUNTZA PROGRAMAK GARATU DIRA, ENPRESA SAREAK JASANGARRITASUNAREN ETA INGURUMEN METRIKEN ARLOAN DITUEN GAITASUNAK INDARTZEKO.

Aurrez aurreko eta doako ikastaro horiek enpresen lehiakortasuna sustatzera bideratuta daude, ingurumen-faktorea integratuz, bai enpresa-kudeaketan, bai produktu eta zerbitzuen garapenean, bezeroen (publikoak zein pribatuak) beharrei erantzuteko.

2022an abiarazi zenetik, 117 ikastaro egin dira, 2.200 profesional baino gehiago trebatuz eta mila enpresa baino gehiagoren parte hartzearekin.

Ikastaro horiek aukera ematen diete enpresei erregulazioko eta merkatuko azken berrikuntzak ezagutze-ko, eta horrek arriskuak eta aukerak identifikatzen lagunduko die, erabaki informatuak hartzeko eta lehiarako kokapena hobetzeko.

Hona hemen programan jasotako gai batzuk:

- **Karbono aztarna eta deskarbonizazio estrategiak eta klima arriskuak:** erakundearen karbono aztarnaren aplikazio praktikoa (1., 2. eta 3. irismenak), klima arriskuen ebaluazioa, produktu aztarnaren kalkulua merkatuaren eskakizunei erantzuteko.
- **ESG: Gardentasuna eta ingurumen-kokapena:** ESG alderdiak (ingurumena, gizartea eta gobernantza, ingelesezko sigletan) neurtzeko eta jakinarazteko esparruak eta estandarrak, ETEentzako VSME estandarrean sakonduz, balio kateari ingurumen informazioa emateko.
- **Ekonomia zirkular baterako ekodiseinua:** ekodiseinua eta zirkulartasuna produktu eta zerbitzuetan integratzea, Europako esparru berriaren zirkulartasun baldintzei eta UNE eta ISO metodologiei helduz.
- **Lehengaiak eta hondakinen kudeaketa:** praktika jasangarriak inplementatzea, material birziklagarriei eta bigarren mailakoei begira, eraikuntzaren esparruan.

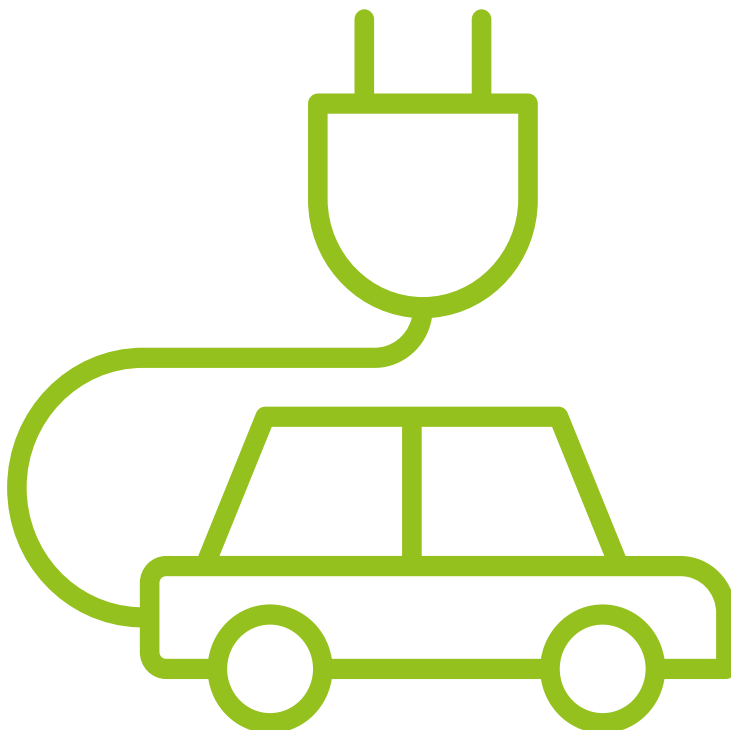
→ TRESNA TEKNIKOAK GARATZEA ETA HOBETZEA

Azkenik, programak **kontratazio publiko berdeari lotutako tresna teknikoaren garapena eta hobekuntza** ere bultzatzen du, administrazioei zein enpresei kontratazio-prozesuetan ingurumen-irizpideak aplikatzea errazten dietenak. Ildo horretan, ebaluatutako aldian aurrera egiten jarraitu da hainbat kontratazio eremutan zirkulartasun- eta jasangarritasun-irizpideak txertatzeko aukera ematen duten tresnen garapenean.

2023an, **obretako bigarren mailako materialak kalkulatzeko tresna** bat argitaratu zen, Ingurumen Administrazioaren Legearen 84.3 artikuluan ezarritako baldintzak aplikatzea errazteko diseinatu, zeinak sustapen publiko obretan gutxienez bigarren mailako materialen % 40 ezartzen duena. Tresna hori garatzean, sektore pribatuarekin pilotatu da, eta sektore publikoarekin kontrastatu da, obren trakzio-taldearen esparruan.

Tresnarekin batera, obran lehengai sekundarioa sartzeko gida bat dago, hainbat partidatan material birziklatuak sartzeko aukera sorta identifikatzen duena. Gida honek, gainera, EAEko benetako kasu praktikoak jasotzen ditu.

5. EREMUA: EROSKETA ETA KONTRATAZIO BERDEAREN AURRERAPENAK, LORPENAK ETA ONURAK EZAGUTARAZTEA

Eremu honek programaren jarraipen, neurketa eta komunikazio sistemak indartu nahi ditu, ezarpen maila kuantifikatzeko eta emaitzen garrantzia azpimarratzeko. Ebaluazio-mekanismoak hobetzeak aukera ematen du erosketaren publiko berdearen ondoriozko ingurumen- eta ekonomia-onurak zenbatzeko, ebidentzian oinarritutako erabakiak hartzea erraztuz. Aldi berean, aurrerapenak eta emaitzak jakinarazteak konfiantza sortzen, erakundearen konpromisoa indartzen eta Euskadik arlo horretan duen kokapena proiektatzen laguntzen du.

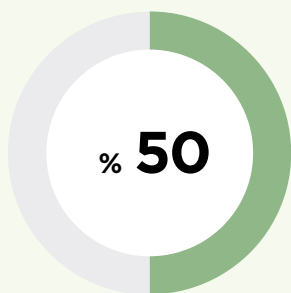
5. EREMUA

EROSKETA ETA KONTRATAZIO BERDEAREN AURRERAPENAK, LORPENAK ETA ONURAK EZAGUTARAZTEA

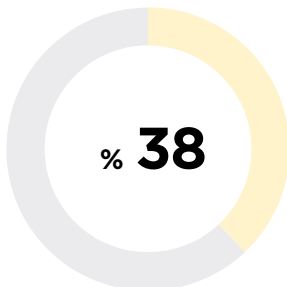
9. JARDUKETA-ILDOA:
INGURUMENAREKIKO
JASANGARRIA DEN
EROSKETAREN ETA
KONTRATAZIOAREN
EZARPENA NEURTZEA ETA
ONURAK KALKULATZEA

10. JARDUKETA-ILDOA:
EAEN, EUROPA ETA
NAZIOARTEAN EGINDAKO
AURRERAPENAK ETA LORPENAK
KOMUNIKATZEA ETA SUSTATZEA

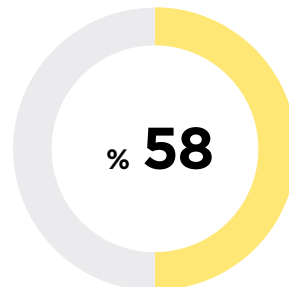
5. EREMUAREN
AURRERAPEN-MAILA

AURRERAPEN-MAILA

AURRERAPEN-MAILA

17. Onurak eta emaitzak neurtzeko sistema bat sortzea, erosketaren publiko berdearen abantailak identifikatzeko.

18. Eskuragarri dauden kontratazio berdeko irizpideetan ingurumen onurak kalkulatu ahal izateko alderdiak sartzea.

19. EAEko sektore publikoan erosketaren berdearen praktika onak eta pleguen adibideak zabaltzea, beste batzuen artean, sei hilean behingo berrien aldizkariarekin eta gaiaren inguruko berritasunekin.

20. Lortzea EAEko partaidetza handiagoa izatea Nazio Batuen "Programme on Sustainable Public Procurement" eta Iclei-ren "Procura+" programetara.

21. Urtean behin foro bat antolatzea erosketaren publikoaren inguruan, esperientziak ezagutu eta partekatzeko eta kontratazioaren ingurumen irizpideak azkarrago sartzeko.

2025aren itxieran, 5. Eremuak **% 50eko aurrerapen maila globala** lortu du, bi ildoen arteko portaera desberdinarekin: 10. ildoak **% 58ko** aurrerapena lortu du, 9. ildoaren gainetik, **% 38koa** baita.

Ebaluatutako aldian, Euskadin erosketa publiko berdea finkatzearekin batera, **jakintza sortzeko eta transferitzeko etengabeko ahalegina** egin da, administrazioei kontratazio-prozesuetan ingurumen-irizpideak txertatzen laguntzeko. Jarduera horien helburua izan da administrazioaren gaitasun teknikoak indartzea, informazio eguneratua eskuratzea erraztea eta administrazioen eta inplikaturako eragileen (publikoak zein pribatuak) arteko esperientzien trukea erraztea. Jarraian, aldiko **mugarri eta aurrerapen** nagusiak deskribatzen dira:

➔ BETI EGUNERATUTA EGOTEKO TXOSTENAK

Aztertutako aldian, bi txosten mota sortu dira erosketa berdearen egoera Euskadin eta Euskaditik kanpo helarazteko: joeren txostenak eta programaren jarraipenari buruzko urteko txostenak.

Erosketa publiko berdearen joeren txostenek aukera ematen diete atxikitako erakundeei erosketa publiko berdearen berrikuntza handiak ezagutzeko, lhoberen ingurumena zaintzeko sisteman oinarrituta.

2021etik 2025era 12 txosten sortu dira, gai hauei buruzko informazioa biltzeko eta laburbiltzeko:

- Europako, estatuko eta autonomia-erkidegoetako araudien berritasunak.
- Euskadin bultzatutako ekimenak.
- Beste administrazio publiko batzuen esperientziak.
- Kontratazio jasangarrirako tresnak eta metodologiak.
- Erosketa publiko berdearen arloko argitalpen eta gida garrantzitsuak.

Haren helburua da informazio eguneratua eskuratzea eta jardunbide egokiak zabaltzen laguntzea, kontratazio publikoan ingurumen-irizpideak pixkanaka sendotzen ari direla erakutsiz, hainbat administrazio-testuingurutan.

➔ SAREKO LANA: ERREFERENTZIA IZATEA ETA IDEIA BERRIAK EKARTZEA EUSKADIRA

Programak **sareko lana bultzatzen du, esperientziak trukatzera eta euskal esperientzia foro espezializatuetan kokatzera bideratuta**. Ihobek egiten du lan hori, programaren idazkaritza tekniko gisa, **eta aldizka parte hartzen du biltzarretan, mintegi teknikoetan** (programaren aurrerapenak, garatutako tresnak eta aplikazio praktikoaren adibideak aurkezten dira horietan).

Jarduera horiek aukera ematen dute Euskadin metatutako esperientzia partekatzeko, kontratazio publiko jasangarriaren inguruko eztabaida teknikoan laguntzeko eta arlo horretan lan egiten duten nazioarteko ekimen eta sareekiko lotura indartzeko.

Estatu mailan, Ihobek Euskadiko esperientzia partekatu du **Alcalá de Henaresko Unibertsitateko Kontratazio Publiko Ekologikoko Katedrak antolatutako Erosketa Publiko Berdearen eta Klima Aldaketaren Nazioarteko Kongresuaren** hainbat ediziotan, **Gaztela eta Leonen erosketa publiko zirkularreko jarraibideak garatzeko** Valladoliden antolatutako lan-jardunaldian, edo kontratazio zirkularrari eta kontratazio publikoaren iraunkortasunari buruzko jardunaldi teknikoetan, hala nola Irisgarritasun Unibertsaleko Profesionalen Espainiako Elkartearen SOMOS ASEPAU topaketan.

Programa nazioarteko foroetan eta sare profesionaletan ere aurkeztu da, besteak beste, **Eurosistemako Erosketak Koordinatzeko Bulegoarekin** egindako topaketa batean. Bertan, Euskadik kontratazio publikoan edo **Munduko Bankuan ingurumen irizpideak txertatzen duen esperientzia partekatu zen, Climate & Circularity Calculator tresna erosketa berdean aplikatzeko interesa duena**, onurak kalkulatzeko.

Baina, zalantzarik gabe, ikasitako ikasgaiak Euskadira ekartzeko gunerik garrantzitsuena **Procura+ europar sarearen** topaketak dira, **ICLEI - Local Governments for Sustainability erakundeak bultzatua**, kontratazio publiko jasangarriaren arloko esperientziak trukatzeko nazioarteko foro nagusietako bat.

IHOBEREN PARTE-HARTZEA EUROPAKO PROCURA+ SAREAN+

ICLEI - LOCAL GOVERNMENTS FOR SUSTAINABILITY ERAKUNDEAK BULTZATUTAKO PROCURA+ SAREAK HAINBAT HERRIALDETAKO ADMINISTRAZIO PUBLIKOAK ETA ERAKUNDEAK BILTZEN DITU, ESPERIENTZIAK TRUKATZEKO ETA KONTRATAZIO PUBLIKO JASANGARRIA SUSTATZEKO.

- Procura+ nazioarteko mintegia Herbehereetan egin zen, eta lau kontinentetako 100 parte-hartzaile baino gehiago bildu zituen. Topaketari esker, administrazio publikoek kontratazio-prozesuetan ingurumen- eta gizarte-irizpideak txertatzean dituzten erronka nagusietarako irtenbideak partekatu ahal izan ziren, besteak beste, gaitasun teknikorik eza, ingurumen-klausulak behar bezala ezartzen direla ziurtatzeko zailtasunak edo ingurumen-onurak neurtzearekin lotutako erronkak.
- Procura+ Konferentzia Portugalen egin zen, erosketa publiko jasangarriaren arloko Europako topaketa nagusietako batean. Foro horretan, EAEko 2030eko Erosketa eta Kontratazio Publiko Berdearen Programaren esparruan egindako aurrerapenak aurkeztu ziren, bai eta euskal sektore publikoko kontratazio prozesuetan ingurumen klausulak txertatzeko jarraibidea ere.

Gune horietan parte hartzeak aukera eman du Euskadin garatutako tresnak eta ikuspegiak Europako beste ekimen batzuekin alderatzeko, euskal testuinguruari aplikatu dakizkioken jardunbide egokiak identifikatzeko eta Euskadik erosketa publiko berdearen aplikazioan erreferentziazko lurralde gisa duen kokapena indartzeko. Ondoren, ikaskuntza guztiak Joeren Txostenen bidez partekatzen dira.

→ EROSKETA PUBLIKO BERDEAREN ONURAK ZENBATESTEN PILOTAJEAK

Aurrerapen gutxien izan duen jarduera-ildo bat erosketa eta kontratazio publiko berdeari lotutako ingurumen-onurak neurtzea izan da. Procura+en Herbehereetako topaketan agerian geratu zenez, geografia guztietako administrazio publiko guztiek dute zailtasun hori.

Euskadik proiektu pilotu bat garatu zuen 2023an, **kontratazio prozesuetan ingurumen irizpideak txertatzeak izan dezakeen eragina kuantifikatzera bideratuta**, ingurumen irizpideekin erositako produktu baten bizi zikloan zehar ingurumen inpaktua eta produktu estandar batena alderatzean oinarrituta. Pilotu horrek aukera ematen zuen Climate & Circularity Calculator (3C) tresna erabiliz berotegi-efektuko gasen emisioen eta lehen mailako lehengaien kontsumoaren arteko aldeak kalkulatzeko.

Ekitaldiak aukera ematen zuen lizitazio espezifikoei lotutako ingurumen onura identifikatzeko, baina kategoria bakoitzaren barruan erosketa kategoria eta kasuistika dibertsitate handia zegoenez, konplexutasun handia zegoen erreferentziazko produktuak definitzeko eta lizitazio agregatuekin lan egiteko. Bestela esanda, konplexutasunak ez zuen ahalbidetzen metodologia euskal kontratazio osora zabaltzea.

Hala ere, pilotajeak balio izan du ingurumen inpaktua neurtzeko metodologia orekatuagoak aztertze-ko, beharrezko baliabide mailaren eta lortutako emaitzen artean.

05.

EKINTZA

PLANAREN EMAITZAK

Programak 2021-2030 aldirako helburu estrategikoak ezarri zituen, 2025erako tarteko helburuekin. Jarraian, 2025eko itxieran lortutako emaitzak aurkezten dira, helburu horiekin eta 2030eko horizontearekin kontrastatuta. Balantze orokorra **gehienbat positiboa** da, baina adierazleen artean alde nabarmenak daude.

2025EKO EMAITZEN ETA HELBURUEN LABURPENA	2025EKO EMAITZA	2025EKO HELBURUA	2030EKO HELBURUA
Programari atxikitako entitate publikoen kopurua	40	75	150
Programari atxikitako entitate pribatuen kopurua (entitate erosleak)	2	20	50
Garapen Jasangarrirako Helburua: 12.7.1. adierazlea (ingurumen-irizpideekin kontratatzeari buruzkoa; gehieneko puntuazioa: 4,6)	3,9	4,0	4,2
Programan lehenetsitako kategorietan egindako erosketa publiko berdearen ehunekoa (lizitazio-kopurua)	% 57	% 55	% 75
Programan lehenetsitako kategorietan egindako erosketa publiko berdearen ehunekoa (bolumen ekonomikoa)	% 55	% 55	% 75
Erosketa publiko berdearen ehunekoa kontratazio osoan (lizitazio-kopurua)	% 52	% 40	% 60
Erosketa publiko berdearen ehunekoa kontratazio osoan (bolumen ekonomikoa)	% 44	%40	% 60

Emaitzek erakusten dute erosketa publiko berdeak ezarpen-maila handia duela kontratu-praktikan. Lehenetsitako kategorietan, erosketa berdearen ehunekoa **% 57** da lizitazio kopuruari dagokionez, eta **% 55** bolumen ekonomikoari dagokionez, 2025erako ezarritako tarteko helburua betez edo gaindituz. Kontratazio osoari dagokionez, emaitzek ere gainditu egiten dituzte ezarritako helburuak: erosketa berdea lizitazioen **% 52** da, eta bolumen ekonomikoaren **% 44**, urte horretarako aurreikusitako **% 40ko** helburuaren gainetik. Era berean, 12.7.1 GJH adierazleak **3,9ko** emaitza du, **4,0ko** helburutik oso gertu.

Hala ere, emaitzek alde nabarmena erakusten dute atxikimendu instituzionalari dagokionez: atxikitako erakunde publikoen kopurua **40koa** da, 75eko helburuaren aldean, eta **2** atxikipen pribatu baino ez dira

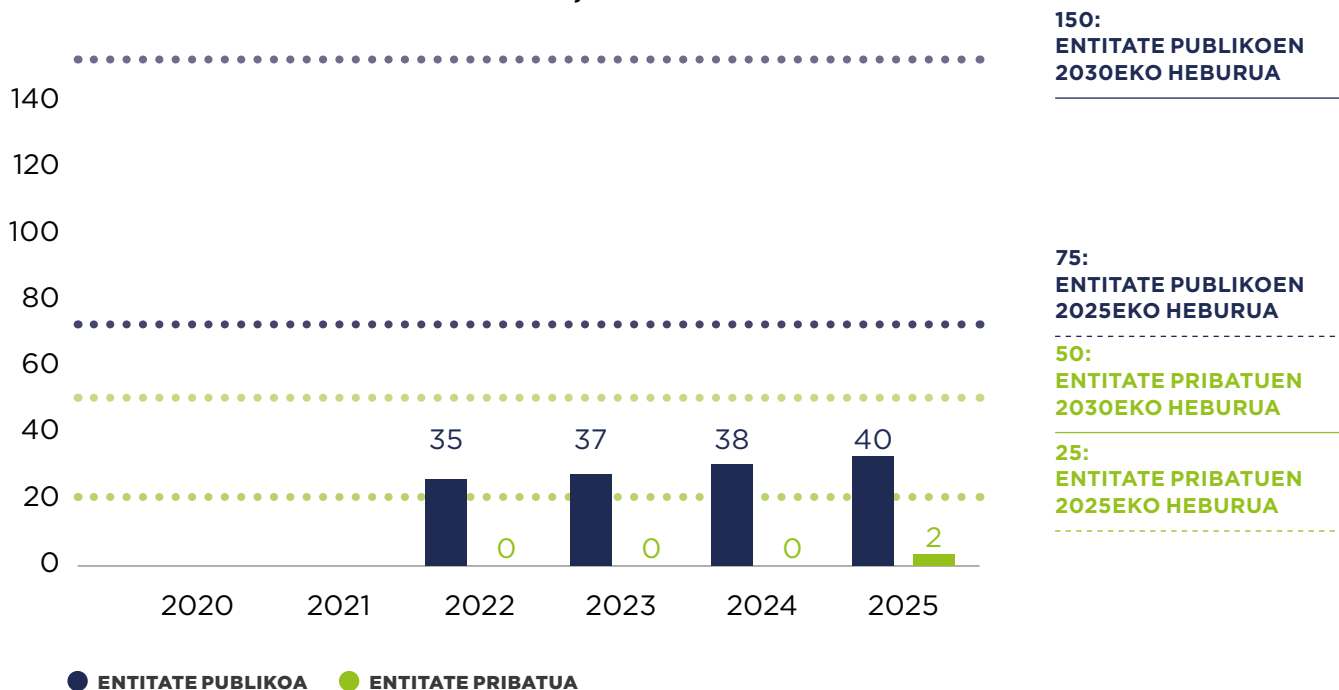
erregistratu, 20ko helburuaren aldean. Programaren oinarri instituzionala zabaltzea, batez ere sektore pribaturantz, hobekuntza-eremu nagusietako bat da hurrengo aldiari begira.

Jarraian, 2021-2025 aldian adierazle bakoitzerako emaitzek izan duten bilakaera zehazten da.

1. ETA 2. HELBURUAK: PROGRAMAREN ERAKUNDE-IRISMENA

Programaren 1. eta 2. helburu estrategikoek kuantifikatutako atxikipen-xedeak ezartzen dituzte sektore publikoarentzat eta sektore pribatuarentzat, programaren oinarri instituzionala pixkanaka 2030era arte zabaltzeko. 2025erako ezarritako helburuak Programari atxikitako 75 erakunde publiko eta 20 pribatu ziren. 2025aren itxieran, atxikitako erakunde publikoen kopurua **40koa** da (helburuaren % 53), eta erakunde pribatuen **2koa** (helburuaren % 10).

1. ETA 2. HELBURUEN BILAKAERA, 2025. URTERA ARTE

3. HELBURUA: 12.7.1 GARAPEN JASANGARRIRAKO HELBURUARI EKARPENA

Adierazle horrek kontratazio publiko jasangarriko praktikak sustatzen ditu, politika eta lehenetasun nazionalekin bat etorritik, eta ingurumen irizpideak kontratazio publikoan zenbateraino integratu diren neurtzen du, Otik 4,6ra bitarteko eskalan. 2025ean **4,0** eta 2030ean **4,2** lortzea zen finkatutako helburua. 2025ean lortutako balioa **3,9koa** da, tarteko helburua baino pixka bat txikiagoa. Bilakaera positiboa izan zen 2021 eta 2023 artean (3,7tik 4,1era), eta, ondoren, beherakada txiki bat izan zen 2025era arte.

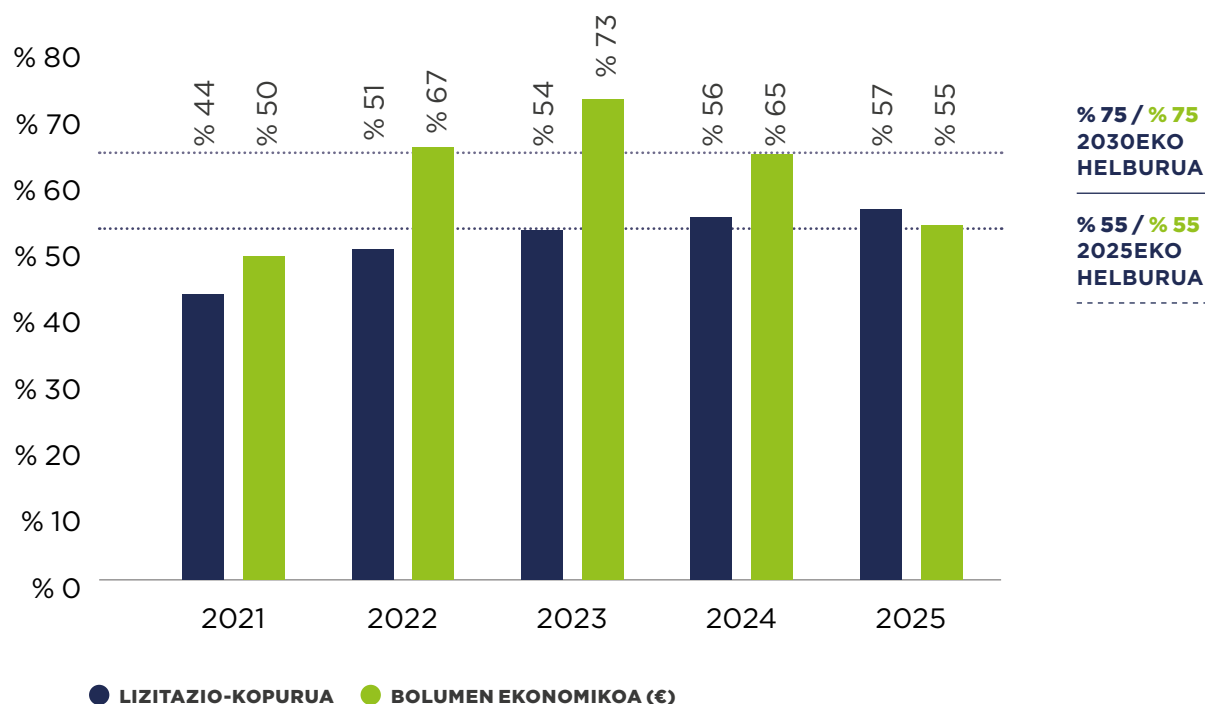
3. HELBURUAREN BILAKAERA	URTEA 2021	URTEA 2022	URTEA 2023	URTEA 2024	URTEA 2025	HELBURU 2025	HELBURU 2030
Garapen Iraunkorraren Helburua: 12.71 adierazlea (4.6 gutun-azala, ingurumen-irizpideen arabera kontratazioari buruzkoa)	3,7	4,0	4,1	4,0	3,9	4,0	4,2

4. ETA 5. HELBURUAK:

LEHENETSITAKO KATEGORIETAN EZARTZEA

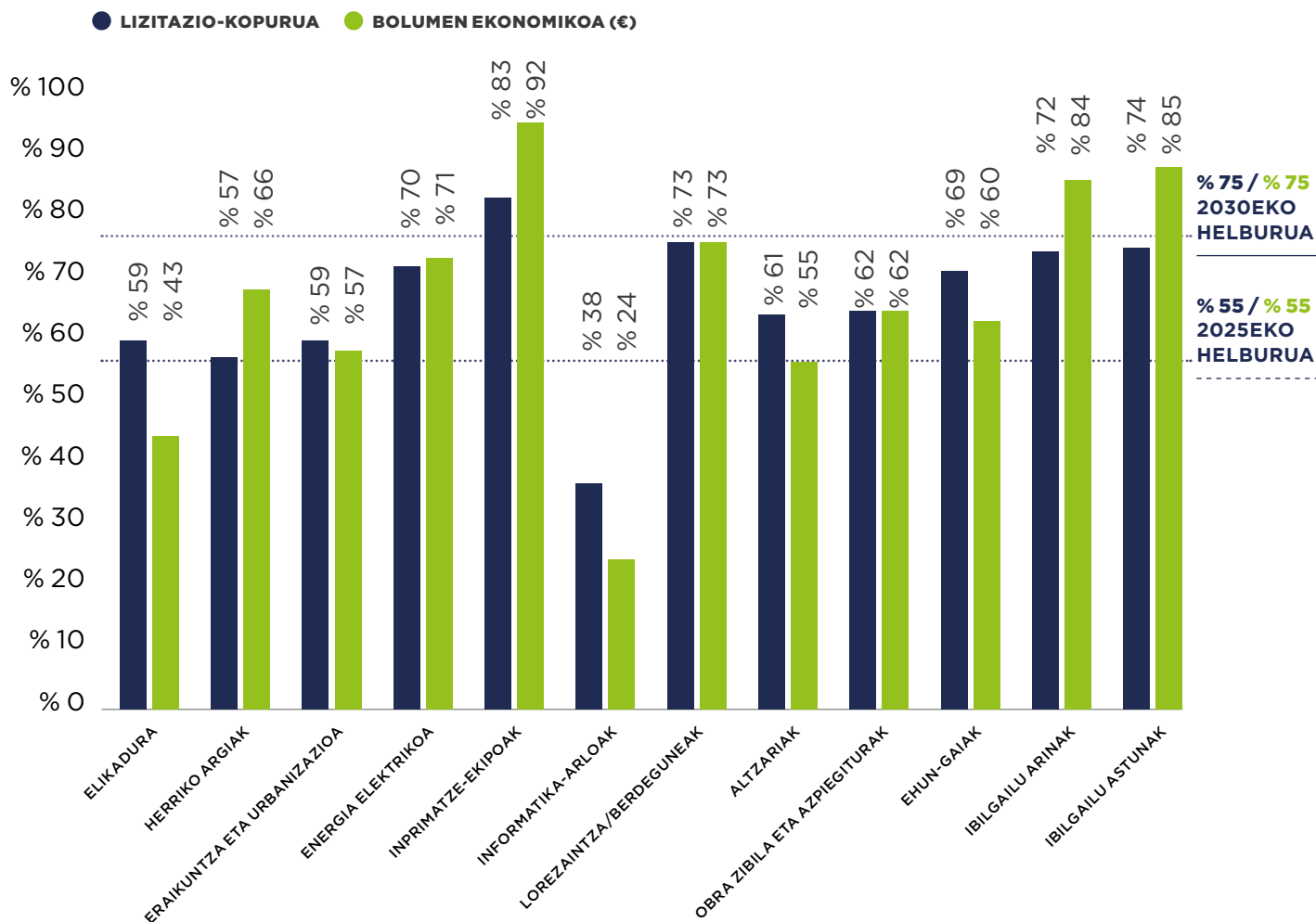
4. eta 5. helburu estrategikoek erosketa publiko berdearen ehunekoa neurtzen dute **Programan lehenetsitako kategorietan** —kontratazio-bolumenari eta ingurumen-inpaktuaren potentzialari dagokionez garrantzi handiena duten ondasun, obra eta zerbitzuen tipologiak—, bai lizitazio kopuruari dagokionez, bai bolumen ekonomikoari dagokionez. 4. helburuak ingurumen-irizpideak dituzten lizitazio kopuruaren ehunekoa neurtzen du kategoria horietako lizitazio guztiekiko; 5. helburuak, berriz, ehuneko hori bera neurtzen du kontratatutako **bolumen ekonomikoari** dagokionez. Bi adierazleentzat ezarritako helburua zen 2025ean **% 55** lortzea, 2030erako **% 75eko** horizontearekin.

4. ETA 5. HELBURUEN BILAKAERA

Emaitzek atalase hori gaingitzen dute: **% 57** lizitazio kopuruari dagokionez eta **% 55** bolumen ekonomikoari dagokionez.

Hurrengo irudian, 4. eta 5. helburuen emaitzak ere erakusten dira 2025ean, baina kategoria motaren arabera xehatuta.

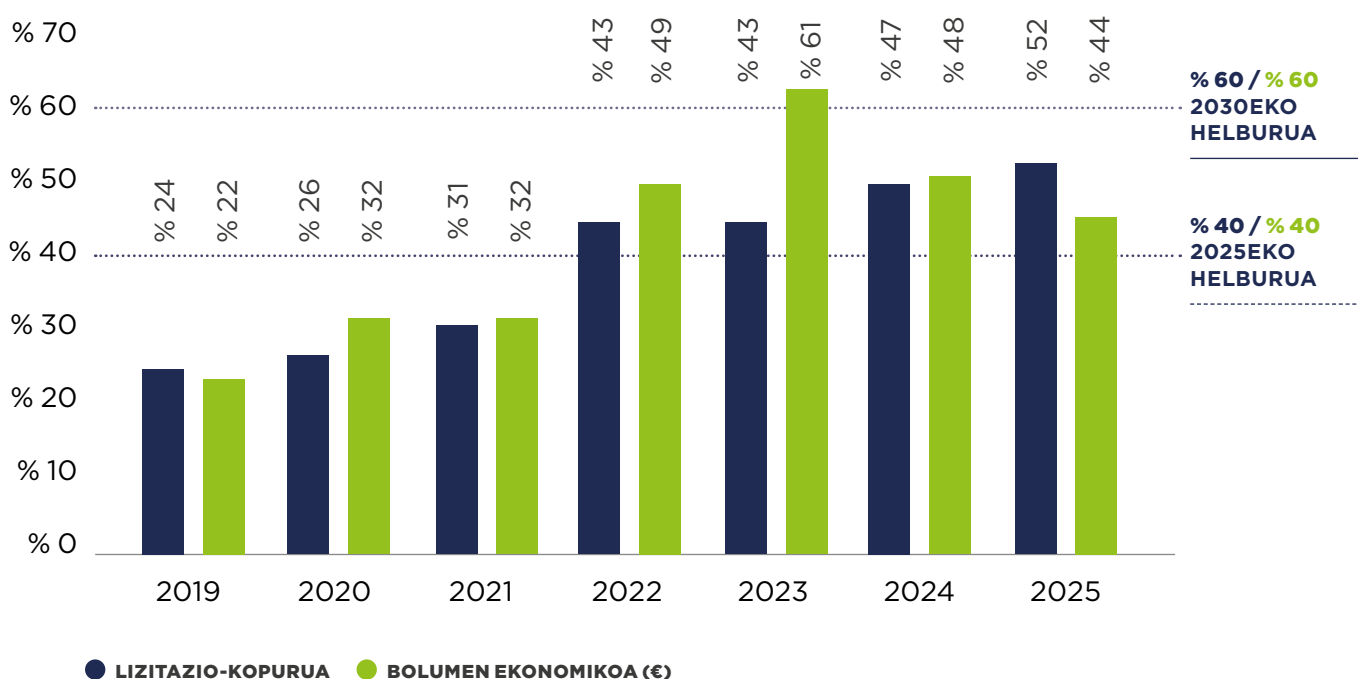
4. ETA 5. HELBURUEN BILAKAERA (LEHENETSITAKO KATEGORIAREN ARABERA)

Helburua 12 kategorietatik 11tan lortu edo gainditzen da lizitazio kopuruari dagokionez, eta 12tik 10etan bolumen ekonomikoari dagokionez. Ekipo informatikoen kategoria da bi dimentsioetako batean ere % 55eko atalaserira iristen ez den bakarra. Elikaduraren kategoriak helburua gainditzen du lizitazio kopuruari dagokionez, baina ez bolumen ekonomikoari dagokionez, % 55etik behera baitago. Beste muturrean, inprimatzeko ekipoak, ibilgailu arinak eta ibilgailu astunak 2030erako aurreikusitako % 75 baino gehiago dira.

6. ETA 7. HELBURUAK: KONTRATAZIO OSOAN EZARTZEA

6. eta 7. helburu estrategikoek erosketak publiko berdearen ehunekoa neurtzen dute **kontratazio osoan** –hau da, ez bakarrik lehenetsitako kategorietan, baizik eta euskal sektore publikoak egindako lizitazio guztietan–, bai lizitazio kopuruari dagokionez, bai bolumen ekonomikoari dagokionez. 6. helburuak ingurumen irizpideak dituzten **lizitazio kopuruaren** ehunekoa neurtzen du guztizkoaren gainean, eta 7. helburuak, berriz, ehuneko hori bera neurtzen du kontratatutako **bolumen ekonomikoari** dagokionez. Bi adierazleentzat ezarritako helburua zen 2025ean % 40ra iristea, eta 2030erako **% 60ra** iristea.

6. ETA 7. HELBURUEN BILAKAERA

2025aren itxieran, erosketak publiko berdea euskal kontratazio publiko osoaren % 52 da lizitazio kopuruari dagokionez, eta **% 44** bolumen ekonomikoari dagokionez. Bi balio horiek 2025erako ezarritako % 40ko tarteko helburua gainditzen dute, eta 2030erako ezarritako % 60ko helburuaren azpitik daude.

06.

2021-2025 ALDIKO BALANTZEA ETA IKASKUNTZAK

2030erako EAEko Erosketa eta Kontratazio Berdearen Programaren lehen zikloaren azterketak irakurketa estrategiko bat eskaintzen du, kuantifikatutako helburuen betetze mailatik harago doana. 2021-2025 aldiak aurrerapen garrantzitsuak finkatu ditu, egiturazko muga jakin batzuk agerian utzi ditu eta hurrengo etapa 2030era arte bideratzeko funtsezkoak diren ikaskuntzak sortu ditu.

Jarraian, finkatutako aurrerapen nagusiak eta antzemandako mugak laburbiltzen dira.

FINKATUTAKO AURRERAPEN NAGUSIAK

2021-2025 aldian, erosketa eta kontratazio berdea benetan finkatu da, EAEko politika publikoen ekin-tza-tresna gisa. Programak arauak sartzeari indartu du, kontratu-praktikan duen benetako ezarpena handitu du eta heldutasun-faseaz hitz egiteko aukera ematen duten gaitasun teknikoak eta antolakun-tzakoak garatu ditu.

→ ARAU-ESPARRUA SENDOTZEA

Aldi horrek aurrerapen nabarmena ekarri du erosketa publiko berdearen aitorpen instituzionalean, **Ingurumen Administrazioari buruzko 10/2021 Legean** eta, ondoren, **Trantsizio Energetikoari eta Klima Aldaketari buruzko 1/2024 Legean** sartu baita. Arau-ainguraketa horrek indartu egiten du kontratazio publiko berdearen egiturazko izaera, ingurumen eta klima politikako tresna gisa, eta legezko babes ematen dio, plangintza programatikotik harago doana.

→ LEHENETSITAKO KATEGORIETAN EZARTZEKO HELBURUAK GAINDITZEA

Lehenetsitako kategorietako emaitzek ingurumen irizpideen integrazio maila handia erakusten dute, kasu gehienetan 2025erako ezarritako tarteko helburua gaindituz. Hainbat kategoriatan –inprimaketa ekipak, ibilgailu arinak eta ibilgailu astunak–, 2030erako aurreikusitako mailak ere gainditzen dira.

→ EROSKETA BERDE FINKATUA KONTRATAZIO OSOAN

Kontratazio publiko osoan, erosketa berdearen ehunekoak ere 2025erako ezarritako helburua gainditzen du, eta horrek agerian uzten du ingurumen irizpideak sartzea lizitazio kopuru esanguratsu batean ohiko praktikaren parte dela.

→ ERAKUNDEENTZAKO LAGUNTZA TEKNIKOA INDARTZEA

Aldi horri esker, erakunde parte-hartzaileei ematen zaien laguntza indartu ahal izan da, baldintza-agirietan ingurumen-irizpideak txertatzeko zerbitzuen, kalkulu eta jarraipenerako tresnen, joeren txostenak egitearen eta erakundeen arteko lanerako guneen bidez. Jarduera horiek erosketa-funtzioa profesionalizatzen eta sistemari tresna sendoagoak ematen lagundu dute.

→ ETENGABEKO JARRAIPENA

Aldian zehar, urteko 4 jarraipen-txosten sortu dira, programaren aurrerapenaren ikuspegi jarraitua izateko eta urtero desbideratzeak zuzentzeko. Txosten horiek oinarri izan dira ebaluazio-txosten hau egiteko.

AURKITUTAKO MUGA NAGUSIAK

Emaitzen azterketak agerian uzten du Programaren irismena baldintzatzen duten eta hurrengo etapan ikuspegia egokitzeko beharra agerian uzten duten egiturazko muga jakin batzuk daudela.

→ ATXIKIMENDU INSTITUZIONALA HELBURUEN AZPITIK

2025eko itxieran atxikitako erakundeen kopurua aurreikusitako tarteko helburuaren azpitik dago. Gainera, kontabilizazio metodologiak erakunde bultzatzaileak botere esleitzzaileekin nahastu ditu ², eta horrek koherentzia falta sartzen du adierazlean. Sektore pribatuan, atxikimendu formalik eza baino gehiago, enpresek programan parte hartzea erraztuko lukeen eta beren hornikuntza-estrategietan ingurumen-irizpideak sistematikoki integratzeko pizgarri argiak ezarriko lituzkeen esparru espezifikorik eza izan da elementu mugatzaile nagusia. Inguruabar horrek 2. helburua betetzea baldintzatu du, eta sektore pribatua hurrengo zikloan mobilizatzeko erdua birplanteatu beharra dagoela adierazten du, euskal enpresa sarearen balio kateen gainean trakzio handiagoa duten bide alternatiboak aztertuz.

² Botere esleitzzailea sektore publikoko erakunde bat da, eta Sektore Publikoko Kontratuen Legearen esparruan kontratu publikoak kontratatzeke eta esleitzeko legezko gaitasuna du. Erakunde bultzatzailea botere esleitzzaileen desagregazio-maila handiagoa da. Maila horrek zehazten du kontratatzeke beharra, eta lizitazio publikoetarako pleguak kontzeptualizatu eta garatzen ditu. Kasu gehienetan, botere esleitzzaile bakoitzak entitate bultzatzaile bakarra du. Hala ere, botere esleitzzaile bereziki konplexuen kasuetan, hala nola Eusko Jaurlaritza edo Osakidetza, hainbat erakunde bultzatzaile daude.

→ EZARPEN DESBERDINA KATEGORIEN ETA EREMUEN ARABERA

Ezarpen-maila orokorra handia bada ere, kategorien arabera azterketak bilakaera heterogeneoa erakusten du. Kategoria batzuek nabarmen gaitzen dituzte helburuak, eta beste batzuek, berriz, % 55eko atalasearen azpitik daude, bai lizitazio kopuruari dagokionez, bai bolumen ekonomikoari dagokionez. Aldakortasun horrek kontratazio-organoen heldutasun teknikoaren eta ingurumen-irizpideetako familiartasunaren maila desberdinak islatzen ditu, eta programak merkatuan eragin homogeneoa sortzeko duen gaitasuna mugatzen du.

→ ERAGIN MUGATUA EROSKETA HANDIETAN ETA BOLUMEN HANDIAGOKO KONTRATUETAN

Erosketa berdearen ehuneko globalak 2025eko helburua gaitzen badu ere, analisiak iradokitzen du inaktua ez dela uniforme izan kontratazio segmentu guztietan. Ingurumen-irizpideak kontratu handiagoetan eta erosketa-bolumen handiagoa duten erakundeetan txertatzeak trakzio-potentzial bereziki garrantzitsua du, baina aldi horretan ez da erabat aktibatu.

→ INGURUMEN ETA EKONOMIA ERAGINAREN NEURKETA ESKASA

Egindako jarraipenari esker, ezarpen-mailaren ikuspegi agregatua dago, baina datuen eskuragarritasunean eta homogeneotasunean muga garrantzitsuak daudela erakutsi du. Ingurumen onuren neurketa —emisioak murriztea edo baliabideak aurrezteak, esaterako— oraindik ere garatzen ari den eremua da, ez bakarrik Euskadin, baita nazioartean ere, kategorien aniztasuna, kontratatutako produktuei lotutako ingurumen datuen eskasia eta oinarritzko ildo konparagarriak ezartzeko konplexutasun metodologikoa direla eta. Horrez gain, **ez dago erosketa berdearen inaktu ekonomikoari buruzko informazio sistematikorik**: ez dago datu finkorik euskal enpresa-sarearen lehiakortasunean duen eraginari edo ingurumen-irizpideak txertatzeari lotutako inbertsioaren itzulerari buruz. Gabezia horrek mugatu egiten du programak ekonomikoki duen balio estrategikoa erakusteko duen gaitasuna, eta zaildu egiten du sektore pribatura hedatzea, onura ekonomikoaren argudioa bereziki garrantzitsua baita.

07.

2026-2030 ALDIRAKO HURRENGO EKINTZA PLANERAKO GAKOAK

2021-2025 aldiko balantzeak aukera ematen du programaren bilakaeran trantsizio argi bat identifikatzeko. Lehen fasean, araudia finkatzea, irizpideak garatzea eta erosketa publiko berdea pixkanaka zabaltzea izan ziren ardatz. Hurrengo zikloan, berriz, eragina sakontzeko, sistematizazioa indartzeko eta trakzio-efektua handiagoa izan daitekeen lekuetan ahaleginak biltzeko ikuspegia beharko da. Jarraian, 2026-2030 aldirako Ekintza Plan berria gidatu beharko luketen orientabide nagusiak identifikatzen dira.

→ HEDAPEN KUANTITATIBOTIK INPAKTU KUALITATIBORA

Hurrengo zikloak eboluzionatu egin behar du, ingurumen-irizpideak dituzten lizitazioen kopurua emaitza neurgarrietara eta benetako eraginera bideratutako eredu baterantz hedatzean oinarritutako eredu batetik abiatuta. Horrek esan nahi du erakundeak eta kontratuak beren kontratazio bolumenaren arabera segmentatu behar direla, eta segmentu bakoitzerako laguntza-tresna egokiak garatu behar direla, ingurumen-irizpideak txertatzeak merkatuan eta balio kateetan ondorio zehatzak ekarriko dituela ziurtatuz.

→ GOBERNANTZA ETA ERAKUNDE ARTEKO KOORDINAZIOA INDARTZEA

Erakundeen arteko koordinazio-mekanismoak indartzea funtsezko elementua da administrazio publikoaren maila guztietan erosketa publiko berdearen egiturazko izaera sendotzeko. Ildo beretik, gomentatzen da atxikitako erakundeak kontabilizatzeko modua harmonizatzea, argi eta garbi bereiziz botere esleitzailleak eta erakunde bultzatzaileak. 2025ean atxikitako erakunde bultzatzaileak bakarrik kontabilizatuko balira, adierazlea **89 erakundetara** igoko litzateke.

Gainera, kontratazio berdea araudi eta plangintza sektorial berrietan sistematikoki txertatzeak aukera emango du EAEko ingurumen eta ekonomia lehentasunekin lerrokatzeko.

→ JARRAIPEN, NEURKETA ETA INPAKTU SISTEMA HOBETZEA

Neurketa sistemaren hobekuntza hurrengo etaparako beharrezko baldintza gisa identifikatzen da. Gomentagarria litzateke pleguen analisi automatizaturako **adimen artifizialeko** tresnen erabilera aztertzea, eta, horri esker, ingurumen klausulen txertatze maila modu sistematikoagoan ebaluatu ahal izango litzateke, Programaren konpromisoak betetzen diren balioetsi ahal izango litzateke eta erakundeen arabera informazio indibidualizatua sortu ahal izango litzateke. Ikuspegi horren osagarri, ezarpen-adierazleak indartu eta metodologia sendoak garatu beharko lirateke, ingurumen- eta ekonomia-onurak kalkulatzeko, ebaluazio-eredu zehatzago eta gardenago baterantz aurrera eginez.

→ ERAGILEEN AKTIBAZIO BEREIZIA ETA ATXIKIMENDUA INDARTZEA

2021-2025 aldiko esperientziak agerian uzten du atxikitako erakundeek kopurua ez dela, berez, programaren inpaktuaren adierazle nahikoa. Hurrengo ziklorako, eragileak aktibatzearen eredu indartzeko beharra planteatzen da, erakundeek beren konpromisoa formalizatzeaz gain, pizgarri argiak dituztela, beren betebeharrak ezagutzen dituztela, horiek aplikatzeko laguntza teknikoa dutela eta beren jardunari buruzko aldizkako informazioa jasotzen dutela ziurtatuz. Ikuspegi horrek entitateen profilak trakzio-gaitasunaren arabera bereiztea eta ahaleginak efektu biderkatzailea handiagoa izan daitekeen lekuetan kontzentratzea ekarriko luke.

→ SEKTORE PRIBATUA MOBILIZATZEA

2021-2025 aldiko esperientziak agerian uzten du sektore pribaturako atxikimendu formalaren esparrua ez zela garatu, eta horrek mugatu egin du programak eremu horretan duen irismena. Hurrengo ziklorako, sektore pribatua mobilizatzearen eredu alternatiboak aztertzearen beharra planteatzen da, euskal enpresa-sarearen balio-kateen gainean trakzio-gaitasun handiagoa dutenak. Ildo horretan, komenigarria litzateke enpresa-kudeaketan jasangarritasun-irizpideak txertatzera bideratutako abian dauden ekimenekin sinergiak aprobetxatzea, programaren palanka osagarri gisa jardun baitezakete, atxikimendu-esparru espezifiko bat sortu beharrik gabe.

→ EUROPAKO ARAU- ETA AUKERA-ESPARRU BERRIRA EGOKITZEA

Europako testuinguruak lehen mailako aukera estrategikoa eskaintzen du hurrengo ziklorako. **Industria Itun Garbiak** eta horri lotutako araudiek industria eta ingurumen eraldaketarako palanka gisa erosketa publiko berdeak duen zeregina indartzeaz gain, haren aplikazio praktikoa errazten dute, metodologia harmonizatuak, informazio egiaztagarria eta estandar komunak ematen baitituzte.

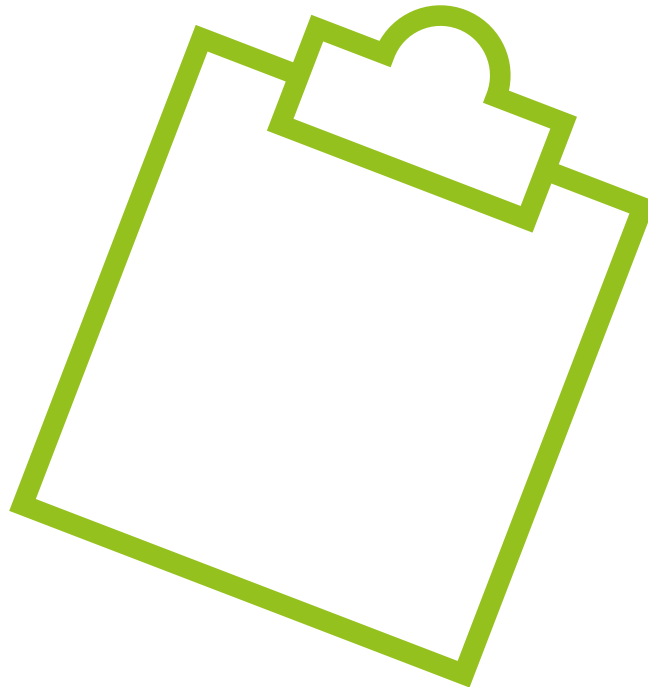
Euskadirako garapen garrantzitsuenen artean, honako hauek nabarmentzen dira:

- **Produktu Jasangarrietarako Ekodiseinuaren Erregelamenduak (ESPR)** lehen aldiz sartzen ditu arautzen dituen produktuetarako erosketa publiko berdearen gutxieneko eta nahitaezko irizpideak, eta kontratazio berdea produktu jasangarrien eskaria bultzatzera bideratutako arau tresna lotesle bihurtzen du.
- **Industria Bizkortzeko Erregelamenduak** (2026an onartzea espero da) nahitaezko gutxieneko irizpideak ezartzen ditu kontratazio publikoan karbono gutxiko materialak sartzeko, eta hasiera batean altzairuari, zementuari eta aluminioari eragingo die, beste sektore batzuetara zabaltzeko aurreikuspenarekin.
- **Ekonomia Zirkularraren Erregelamenduak**, 2026rako ere aurreikusia, nahitaezko irizpide zirkular estandarizatuak sartuko ditu kontratu publikoetarako, eta eragin berezia izango dute eraikuntza-ren sektoreetan.
- **2014ko Kontratazio Publikoaren Zuzentarauen berrikuspenak** sektore estrategikoetarako kontratazio publikoan jasangarritasuneko, erresilientziako eta Europako lehentasuneko irizpideak txertatzea erraztuko du.

Arau-esparru horiekin batera, tresna tekniko berriak daude, erosketa berdearen aplikazio praktikoa erraztuko dutenak. **Produktuaren Pasaporte Digitalak** produktuen ingurumen jardunari buruzko informazio egituratua eta egiaztagarria bilduko du –karbono aztarna, birziklagarritasuna, iraunkortasuna, bigarren mailako materialen edukia–, eta kontratazio prozesuetan irizpide objektibo gisa erabiltzea ahalbidetuko du. Horrez gain, **ingurumen-adierazleak kalkulatzeko esparru bateratuak** (UNE-EN 4555x arauen familia eta FE metodologia) eta **karbono-intentsitatearen borondatezko etiketak**, Industria Bizkortzeko Erregelamenduan aurreikusitakoak, erosketa publikoko prozeduretan emisio txikiak dituzten produktuak identifikatzea erraztuko dutenak.

Garapen horiek guztiek gaur egun Euskal Autonomia Erkidegoan aplikatzen diren irizpideak eta tresnak pixkanaka egokitzea eskatuko dute, baldintza berriei ildokatzeko eta Europako merkatuan sendotzen diren aukerak aprobetxatzeko.

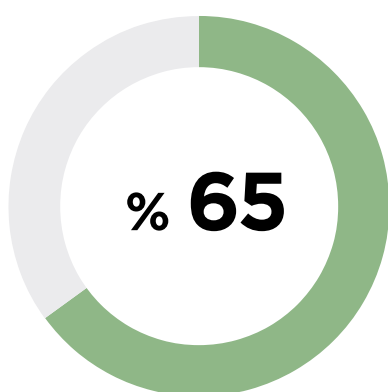
Esparru horretan, 2026-2030 Ekintza Plan berria **sakontzeko, ardazteko eta etengabe hobetzeko** etapa gisa ulertzen da, erosketa publiko berdea finkatzera bideratuta, euskal ekintza publikoan erabat integratutako tresna estrategiko gisa eta merkaturia eraldatzeko gaitasun gero eta handiagoarekin.

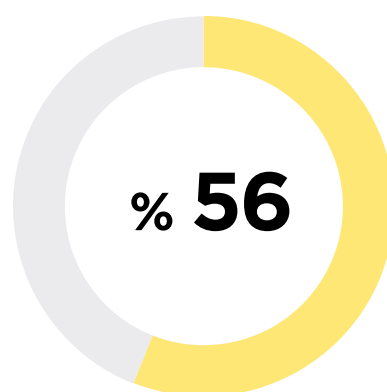
1. ERANSKINA

JARDUKETEN AURRERAPEN-MAILA ETA AURREKONTUAREN GAUZATZE-MAILA

JARDUKETEN
AURRERAPEN MAILA OROKORRA

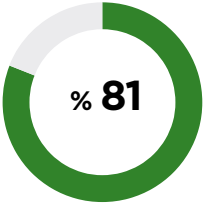
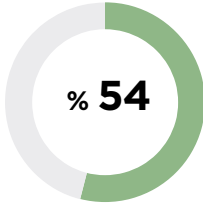
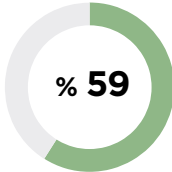
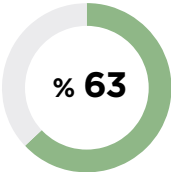
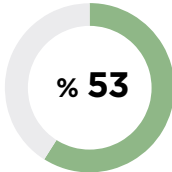
AURREKONTUAREN
GAUZATZE-MAILA OROKORRA

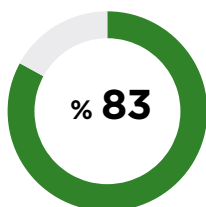
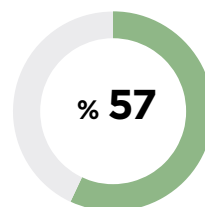

1. EREMUA

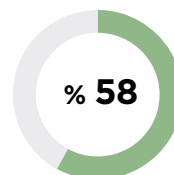
EAEKO POLITIKAK HEDATZEKO EZINBESTEKO TRESNA GISA

FINKATZEA EROSKETA ETA KONTRATAZIO BERDEA

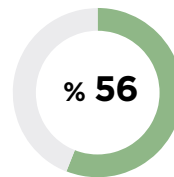
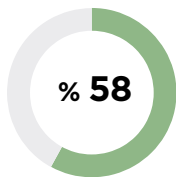
1. EREMUAEREN		1. EREMUKO	
AURRERAPEN-MAILA		AURREKONTUAREN GAUZATZE-MAILA	
			
JARDUKETA-ILDOA	AURRERAPEN-MAILA	AURREKONTUAREN GAUZATZE-MAILA	
1. JARDUKETA-ILDOA: Euskal sektore osoaren esparru politiko eta juridikoan erosketa berdeak ekintza-tresna gisa duen eginkizuna indartzea.			
2. JARDUKETA-ILDOA: Ziurtatzea erosketa berdea ildokatuta dagoela EAEko ingurumen eta ekonomia lehentasunekin.			
JARDUERA		AURRERAPEN-MAILA	
1. ekintza: Jarraibide bat sortzea autonomia erkidegoaren administrazioak eta bere sektore publikoak egindako kontratazioetan ingurumen klausulak sartzeko.		% 100	
2. ekintza: Erosketa berdea sartzea EAEko araudi eta politika berri garrantzitsuetan.		% 100	
3. ekintza: Erosketa berdearen irizpideak berrikustea eta 3 urtean behin eguneratzea, hala, EAEko lehentasunekin lerrokatu daitezen.		% 75	
4. ekintza: Ziurtatzea erosketa berdearen baliabideek indartu egiten dituztela EAEko garapen jasangarriko lehentasunak.		% 50	

2. EREMUA**AURRERA EGITEA EAEKO SEKTORE PUBLIKOAK ETA PRIBATUAK EROSKETA ETA KONTRATAZIO BERDEAREKIN DUTEN KONPROMISOAN****2. EREMUAEREN
AURRERAPEN-MAILA****2. EREMUKO
AURREKONTUAREN GAUZATZE-MAILA****JARDUKETA-ILDOA****AURRERAPEN-MAILA****AURREKONTUAREN GAUZATZE-MAILA****3. JARDUKETA-ILDOA:**

EAEko sektore publiko guztiak parte hartzea lortzea.

4. JARDUKETA-ILDOA:

jarduketa-ildoak: Euskal enpresak sentsibilizatzea eta mobilizatzea.

JARDUERA**AURRERAPEN-MAILA**

5. ekintza: Lantaldeak sortzea administrazioen profilaren arabera, lizitazioetan ingurumen irizpideak azkarrago txertatu daitezzen. Horretarako, erabiliko den sare nagusia Udalsarea 2030 izango da.

% 100

6. ekintza: Lantalde bat sortzea ziurtatzeko bigarren mailako materiala sartzen dutela obretan, EAEko 2030eko Hondakinak Prebenitu eta Kudeatzeko Planean definitutako erabilerak eta kalitate mailak betez.

% 100

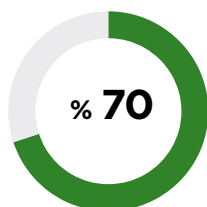
7. ekintza: Estrategia/programa espezifiko bat definitzea EAEko enpresa sektorean erosketa eta kontratazio berderako eta, horri esker, sustatzea euskal enpresen horniduran ingurumen irizpideak sartzea.

% 40

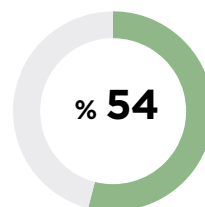
3. EREMUA

EROSKETA ETA KONTRATAZIO BERDEA ERAKUNDEEN EGITURAZKO ETA BERRIKUNTZAKO ELEMENTU BIHURTZEA

3. EREMUAEREN AURRERAPEN-MAILA

3. EREMUKO AURREKONTUAREN GAUZATZE-MAILA

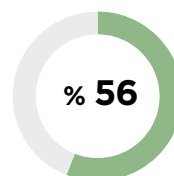
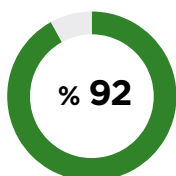

JARDUKETA-ILDOA

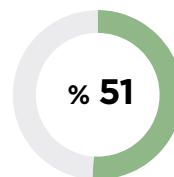
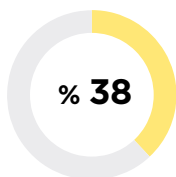
AURRERAPEN-MAILA

AURREKONTUAREN GAUZATZE-MAILA

5. JARDUKETA-ILDOA:
Ezarpen sistematiko eta
estrategikorako baliabideak
ematea.

6. JARDUKETA-ILDOA:
Eraginpeko langile
guztiengan erosketaren eta
kontratazioaren eginkizuna
profesionalizatzea.

JARDUERA

AURRERAPEN-MAILA

8. ekintza: Lizitazioetan ingurumena aintzat hartzeko laguntza
pertsonalizatua edo aholkularitza zerbitzua indartzea.

% 100

9. ekintza: Erosketa eta kontratazio berderako tresnak eta/edo
baliabide teknikoak sortzea eta/edo egokitzea.

% 100

10. ekintza: Ekimen pilotuak martxan jartzea erosketa berdean.
Behar beste garatuak egon beharko dira eta lehentasunezko
arloak landuko dituzte, besteak beste, bizi zikloaren kostuak edo
berrikuntza arloko erosketak.

% 80

11. ekintza: EAEko sektore publikoari erosketa publiko berdearen
arloan trebakuntza ildo egonkorra ezartzea, besteak beste,
IVAPen bitartez.

% 75

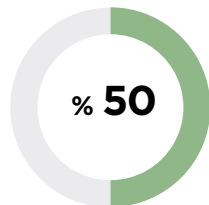
12. ekintza: Materiala garatzea langile berrientzako
eskuliburueterako, eginkizun estrategikoaren eta jarduketetan
ingurumen irizpideak kontuan hartzearen betebeharraren
inguruan.

% 0

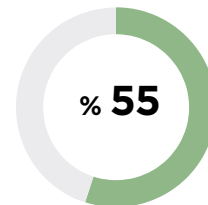
4. EREMUA

MERKATU EGOKIA, KALITATEZKOA ETA PRESTATUA IZATEA

4. EREMUAEREN AURRERAPEN-MAILA

4. EREMUKO AURREKONTUAREN GAUZATZE-MAILA

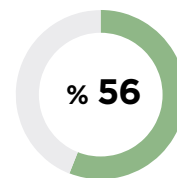
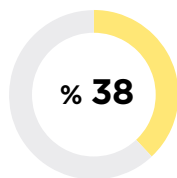
JARDUKETA-ILDOA

AURRERAPEN-MAILA

AURREKONTUAREN GAUZATZE-MAILA

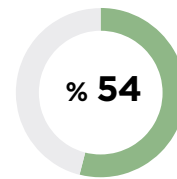
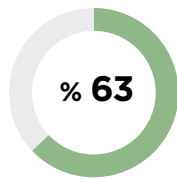
7. JARDUKETA-ILDOA:

Merkatuarekin elkarriketa eta lankidetzat sustatzea, irtenbide berritzaileagoak, jasangarriagoak eta lehiakorragoak aurkitzeko.

8. JARDUKETA-ILDOA:

Enpresa hornitzaileak prestatzea, batez ere ETEak, kontratatzaileen ingurumen-eskariei aurre egin diezaieten.

JARDUERA

AURRERAPEN-MAILA

13. ekintza: Elkarriketa bideak ezartzea erakunde kontratatzaileen (publikoak eta pribatuak) eta erakunde hornitzaileen artean; bide horiek produktu taldeak edo lehentasuneko eremuak ardatz izan behar dituzte, eta beharrak aurkezteko, dauden irtenbideak ezagutarazteko eta emaitzak maximizatzeko izango dira eta, horretarako, besteak beste, merkatuko aurretiazko kontsultak eta berrikuntzarako elkartzeak egingo dira.

% 25

14. ekintza: Ziurtatzea enpresa hornitzaileek parte hartzen dutela tresna eta baliabide berriak garatzen.

% 45

15. ekintza: Erosketa berdea sartzea ETE Zirkularren programan

% 30

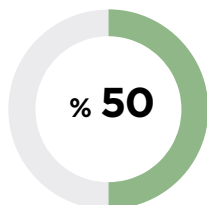
16. ekintza: Enpresa hornitzaileei zuzendutako prestakuntza saioak egitea beren ondasun eta zerbitzuetan eta eskaintzak prestatzean ingurumen aldagaia sartzearen inguruan.

% 100

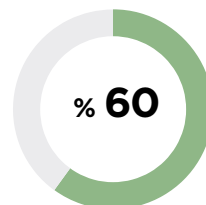
5. EREMUA

EROSKETA ETA KONTRATAZIO BERDEAREN AURRERAPENAK, LORPENAK ETA ONURAK EZAGUTARAZTEA

5. EREMUAEREN AURRERAPEN-MAILA

5. EREMUKO AURREKONTUAREN GAUZATZE-MAILA

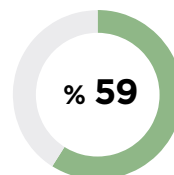
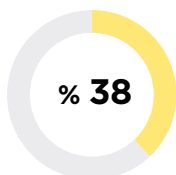
JARDUKETA-ILDOA

AURRERAPEN-MAILA

AURREKONTUAREN GAUZATZE-MAILA

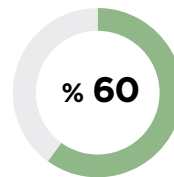
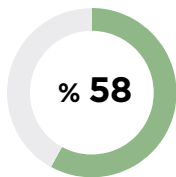
9. JARDUKETA-ILDOA:

Ingurumenarekiko jasagarria den erosketaren eta kontratazioaren ezarpena neurtzea eta onurak kalkulatzeko.

10. JARDUKETA-ILDOA:

EAE, Europan eta nazioartean egindako aurrerapenak eta lorpenak komunikatzea eta sustatzea.

JARDUERA

AURRERAPEN-MAILA

17. ekintza: Onurak eta emaitzak neurtzeko sistema bat sortzea, erosketa publiko berdearen abantailak identifikatzeko.

% 80

18. ekintza: Eskuragarri dauden kontratazio berdeko irizpideetan ingurumen onurak kalkulatu ahal izateko alderdiak sartzea.

% 0

19. ekintza: EAEko sektore publikoan erosketa berdearen praktika onak eta pleguen adibideak zabaltzea, beste batzuen artean, sei hilean behingo berrien aldizkariekin eta gaiaren inguruko berritasunekin.

% 80

20. ekintza: Lortzea EAEk partaidetza handiagoa izatea Nazio Batuen "Programme on Sustainable Public Procurement" eta Iclei-ren "Procura+" programetan.

% 80

21. ekintza: Urtean behin foro bat antolatzea erosketa publikoaren inguruan, esperientziak ezagutu eta partekatze eta kontratazioan ingurumen irizpideak azkarrago sartzeko.

% 20

#EUSKADIBERRIA

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

INDUSTRIA, TRANSIZIO
ENERGETIKO ETA
JASANGARRITASUN SAILA
DEPARTAMENTO DE INDUSTRIA,
TRANSICIÓN ENERGÉTICA Y
SOSTENIBILIDAD